

DOMOLJUB

Izbija vsak šetrek. Cena mu je 3 K na leto. (Za Nemčijo 3 K 60 v, za Ameriko in druge tuje države 4 K 60 v.) — Spis in dopis se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica št. 2. Koroščina, reklamacija in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica št. 2.

**SLOVENSKEMU LJUDSTVU
V PODUK IN ZABAVO.** ❁

Inserati se sprejemajo po sledečih cenah: Enostopna pettversta (šestina „Domoljubove“ širine 34 mm) stane za enkrat 30 v. Pri večkratnem objavljenju primeren popust po dogovoru. — Posamezne številke se prodajajo po 10 v. Čekovalni prometpoštno-hranilnični urada št. 824.797.

Štev. 15.

V Ljubljani, dne 11. aprila 1907.

Leto XX.

Vedno grje!

Zadnji čas se je pri liberalcih pokazalo toliko ostudnih umazanosti, da jih tudi pri njih pravzaprav nismo pričakovali. Poznali smo njihovo podlost in surovost, vedeli smo, da jim ni nobena reč sveta, toda začudili smo se, ko smo pogledali v brezno njihove lažnivosti in hinavščine. Naj sodijo bravci sami:

1. Na Štajarskem sta bila dozdej državna poslanca dr. Ploj in Robič. Ta dva moža nam nista posebno pri srcu. Dr. Ploj se je v zadnjem zasedanju na Dunaju zelo čudno obnašal in nesrečnih homatij zavoljo Koroškega je samo on kriv. Robič je zanesljivejši, toda ene reči ne smemo zamolčati, deželni odbornik je. To pa povemo na cela usta, da je grdo imeti dve plačani službi, ki se obenem ne moreta opravljati. Kmečka zveza si bo na Štajarskem silno škodovala, če bo to še dalje trpela. Mi se torej nimamo nič povoda ogrevati za ta dva moža. Toda kar delajo liberalci ž njima, je nepopisno ostudno. Najprej so ju povabili, naj kandidirata pri njih, in so ju v lice hvalili in slavili. Ko sta pa nastopila kot kandidata kmečke zveze, so brž pla-

nili po njima z loparjem in postala sta naenkrat najslabša človeka. Poštenje se pri liberalcih meri torej edino po liberalstvu. Fej!

2. Kranjski liberalci so se zvezali s socialnimi demokrati za prihodnje volitve. Pri ožjih volitvah naj bi glasovali socialni demokratje za liberalce; zato so jim pa hoteli dati za tretji razred mestnega zastopa eno mesto; postavili so Etbina Kristana za svojega kandidata. To vse je sicer strašno neumno, ker celemu svetu priča, kako se liberalci sami ne upajo zmagati niti v Ljubljani. Zdaj pa pride umazanost! Dr. Tavčar, ki je pač eden prvih v vodstvu svoje stranke, je jel pisati v svojem listu, da take zveze sploh ni bilo in jo je napadal. V ravno istem Slovenskem Narodu, kjer smo brali to zapisano, smo pa tudi čitali, da je dr. Triller, ki je prvi pri javnem shodu govoril o ti zvezi, upravičen in od stranke pooblaščen to povedal Socialni demokratje tudi taje to zvezo, tako da se mora krščenemu človeku zmešati če to premišlja. Lažejo kot cigani.

3. V Slov. Narodu je dr. Tavčar izjavil, da je liberalna stranka buržoazijska, to je meščanska, da torej ni ne kmečka, ne delavska, ne obrtna, marveč samo gosposka. Tavčar je

imel prav; povedal je, kakor misli. Par dni pozneje je pa v ravno tistem listu prinesel izjavo izvrševalnega odbora svoje stranke, kjer beremo, da obsoja odbor pisavo Slov. Naroda. Dr. Tavčar, ki je stranko naredil in zanjo največ plačal, pa piše, da on ostane pri svojih mislih. Ena pest jih je in ti ljudje se očitno pred celim svetom pretepajo in drug drugega stavijo na laž. Zakaj? Gre se samo nekaterim liberalnim petelinom za to, da bi prišli sami na vrh. Dokler je zanje delal in plačeval dr. Tavčar, jim je bil dober. Zdaj, ko vidijo, da stranka nima več moči in da ne bo mogla svojim pristašem več polniti korit, ga pa hočejo vreči proč, kakor raztrgan klobuk. Za Tavčarjem bodo pa ravno tako naredili s Hrjbarjem. Pri teh ljudeh ni ne priznanja, ne hvaležnosti. Dobičkaželjna sebičnost je njihova edina vodivna misel. Naj si le zapomnijo kmetje, ki so še danes tako bukasti, da lezejo z liberalci. Kaj se bo ž njimi zgodilo. Če so Tavčarja, ki jim je dal svoje dobro ime, svoje talente in svoj denar, pahili v kot, kaj bodo šele storili s kmetom ali obrtnikom. Umazana banda!

4. V Slov. Narodu beremo izjavo izvrševalnega odbora liberalne stranke,

da Slov. Narod ni glasilo te stranke Hinavci! Kdo je pa zlomka pisal v Narod? Ali smo mi? Ali niso sami liberalci. Da bi se otresli ostudnosti, ki se drže te pisave, pa tajé. Taka predrznost mora človeka osupniti. Najprej se izbljujejo do grdega v svoj pljuvalnik, ko je pa poln, ga pa nečejo pripoznati. Ali je na svetu kje že bila kaka tako umazana, lažniva in hinavska stranka? Dajmo ji pri volitvah, kar ji gre.

Volivno gibanje.

»Slovenska Ljudska Stranka« prireja te den za tednom velike shode po deželi. V kratkem času volivnega gibanja je priredila okrog sto shodov. Liberalna stranka pa jako klaverno nastopa. Na Notranjskem ponuja Grudna in Deklevo, a ta dva moža se odtegujeta shodom, ker ne znata govoriti. Kaj bi pač bilo, če bi bil kdo izmed teh dveh izvoljen. Nikdar bi ne odprla ust v zbornici, saj se jima hlače tresajo, kadar treba nastopiti pred domačimi volivci. Uverjeni smo, da bodo zavedni Notranjci poskrbeli, da ne bo nikdo izmed teh dveh mož prišel na Dunaj. — Nasprotno pa nastopata neustrašeno naša kandidata dr. Žitnik in Gostinčar. Slednji je imel shode v Preserju, Polhovem Gradcu, na Rakitni, v Planini. Povsod so se navdušeno izjavili volivci zanj. — Gospod Povše je imel izborni obiskani shod na Prežganju; dr. Šusteršič na Brezovici pri Ljubljani; Pogačnik na Jesenicah; Jaklič v Ajdovcu. — Shodi se bodo kajpada nadaljevali do volitev. Liberalci so postavili te dni za protikandidata proti Pogačniku posestnika Čopa, proti dr. Kreku škaručiškega župana Sršena, proti Jakliču veleposestnika Rudeža iz Ribnice. S temi možmi hočejo nekaj glasov vzeti našim kandidatom, a ravno sedaj je lepa prilika, pokazati svetu, kako malo je liberalcev po teh krajih, kjer so postavljeni omenjeni možje, ki bodo pri volitvah obležali kakor so dolgi in široki.

V Ljubljani prav pridno prireja shode kandidat S. L. S. g. Ivan Kregar. Imel je dosedaj za razne skupine posamne shode, ki so bili vrlo dobro obiskani. Liberalci so v zadnjem trenutku postavili župana Hribarja, ki bi rad vlekel mastno plačo kot župan in še kot državni poslanec. Ljubljanski hišni posestniki, ki so že itak preveč obdavčeni, naj pa plačujejo bogatega Hribarja. Hribar je kapitalist in kot takega ga ne more voliti noben delavec.

Volivni shod na Preski. Za župnijo Medvode se je vršil 7. t. m. volivni shod v »Društvenem domu« v Preski. Volivcev se je zbralo čez 200; shodu je predsedoval gosp. duhovni svetnik Brence, poročal pa je dr. Pezan tako izborno, da so ga ljudje označili kot enega najboljših govornikov, kar so jih kedaj slišali. Med drugim je pojasnjeval tudi verski, oziroma brezverski program liberalne stranke, ki bi rada pri nas vpeljala francoske razmere. Kot vzgled kake verske razmere bi liberalci radi imeli, je navedel ravnanje sorskega učitelja Grmeka, ki je kakor znano, na francoski način ljudi hujskal proti cerkveni oblasti, in dne 30. oktobra 1905 celo šolske učence pustil brez poduka, da se je tem lažje udeležil rabuke. Zato pa tudi po vsi pravici zahtevamo od naših prihodnjih državnozbornih poslancev dr. Šusteršiča in Demšarja,

ter od vseh poslancev S. L. S., da se natančno informirajo o postopanju učitelja Grmeka. Potrebni informacij bodo dobili v protokolih nadzornika Zupančiča in v sodnijskih aktih glede sorske afere. Vsaka druga oblast bi bila Grmeka že davno ne samo prestavila iz Sore, ampak takoj odpustila iz službe, kranjski deželni šolski svet pa še do danes ni rešil Grmekove zadeve in mirno pusti, da Grmek še nadalje sorske otroke versko-nravno vzgaja. Toda nadzorniku Zupančiču in poročevalcu Kaltenegerju povemo, da se jako motita, če mislita, da bo vsled njihovega zavlačevanja vsa zadeva zaspala. V Sori bi bil že davno mir, če bi bila šolska oblast napram Grmeku storila svojo dolžnost in ga poslala tje, kamor spada.

Iz Preserja. Na velikonočni pondeljek je imel pri nas volivni shod Gostinčar, katerega se je udeležilo ogromno število zavednih mož. Pa nobeno žito ni brez smeti; tudi tukaj je nekaj liberalcev svoj jesih prodajalo, pa ker ga ni hotel nobeden nič kupiti, so šli vsi poparjeni vsak na svoj dom. G. učitelj ga je že prejšnji dan po hišah nosil, pa ker je njegov posel bil težak, zato je dobil za pomočnika nekega dobrovoljčka, prav »inteligentnega« možička, ki je vsak dan jako dobre volje. Liberalci naj pa le počakajo s svojim jesihom, da bo solata dozorela, zdaj je pri nas še ni. 14. maja bo pa že, taktak jim jo bomo pa z repnico polili, da se bodo še bolj kislo držali. Mi pa vsi pozdravljamo našega kandidata g. Gostinčarja in mu navdušeni kličemo: Bog ga živi!

Chamova koračnica.

Naprednjaki v slabi koži
pivo pijejo pri »Roži«.
Žalostno se jokajo,
»Cham, pomagaj!« stokajo.

Dohtar Cham pa sabljo brusi,
da v dvoboju se poskusi:
»Oh, bodite brambovci,
ne pa babilji cagovci!

Šusteršiča jaz zaklal bom,
zmaja v prahu pomandral bom,
kakor David Goljata
ali Brutus Cezarja.«

Brusi, Chamič, sabljo, brusi,
da junaško se poskusi:
Sablja mu je skrhana,
suknjica raztrgana.

Izobrazbi.

Začetek političnih strank na Slovenskem.

VII.

Na Primorskem so se neprestano ponavljale sprave med katoliško in liberalno stranko, toda kakor na Kranjskem, tako so tudi na Primorskem liberalci vedno ostali stari grešniki; dandanes pa menda nihče več ne misli na »slogo«. Glavni voditelj goriških liberalcev je bil in je še vedno Gabršček, ki je bil tudi državni poslanec. Uvidel je, da bo po novem volivnem redu odločevalo v prvi vrsti ljudstvo, ki zahteva od svojih poslancev, da tudi kaj storijo zanje. Sklical je tudi on leta 1906, kakor Tavčar v Ljubljani, zaupni shod v Gorico, kjer so nekoliko pre naredili svoj program. Pa »stara navada železna srajca«, pravi naš pregovor. Gabršček bi ostal isti lenuh tudi v bodoče kot državni po-

slanec, celo k sejam za volivno reformo ga ni bilo, tako da so ga morali izključiti, zato ga pa ljudstvo tudi ne bo več volilo za državne poslanca.

Začeli so se pa oglašati tudi na Primorskem moške, izobraženi, posvetnega stanu, ki so pa odločali na katoliškem stališču, in ki imajo tudi resno voljo delati. In ti možje morajo postati voditelji primorskih Slovencev!

Koroški Slovenci so imeli do volivne reforme vedno nekako isti program, kakor »Slovenska Ljudska Stranka« na Kranjskem. Po novem volivnem redu pa dobilo le enega poslanca, mesto dveh. Gotovo je to krivično, vendar to je preveč, da vso krivdo zavračajo na »Slovansko zvezo«, češ, da jih je ta izdala. Pomisliti je treba, da je imel stari državni zbor veliko več nemških, kakor pa slovenskih poslancev, in naravnost smešno bi bilo, ako se pričakuje, da bodo Nemci kar čez noč postali Slovincem pravični. Kako pa je za nove volitve? Za Slovence gotovo nekaj čisto drugega, kakor do sedaj. Mesto sedanjih 15 poslancev prišlo jih bo v novi državni zbor 24, torej se pomnoži število slovenskih poslancev za devet. Na vse zadnje se da pa tudi razlagati, zakaj je ravno »Mir« tako udrihal po »Slovanski zvezi«. Urednik »Mira«, g. Ekar, je namreč zelo dober prijatelj in znanec z urednikom »Slov. Naroda«. Kadar je v Ljubljani, imata vedno kake važne pogovore, kar se v prihodnji številki »Mira« takoj spozna. No, videli bomo, če bo Korošce narodnega pogina rešila propadla kranjska liberalna stranka, videli bomo, katera organizacija, katoliška ali liberalna, bo dosegla kaj uspehov, ker še je čas, da koroških Slovencev ne poplavi nemški val.

Še eno stranko moramo omeniti, dasi med Slovenci nima posebne moči, to je socialna demokracija. To gibanje med nami vzdržuje središče avstrijske socialne demokracije, ki je na Dunaju. Lista »Rdeči Prapor« in »Naši Zapiski« sta pisana v socialnodemokratskem duhu, katera bi pa gotovo ne mogla izhajati, če bi se blagajna na Dunaju posušila. Kaj vse so pri nas v začetku, torej pred dobrimi desetimi leti, socialnodemokratski agitatorji obljubljali svojim sodrugom, dandanes se že sramujejo tako voditi za nos. Ti so v začetku kar trumoma vrel na socialnodemokratske shode in plačevali težko zaslužene krajcarje v nikdar polno blagajno. Kaj so dobili zato?

Na več krajih so uprizorili »štrajke«, kateri so pa delavcem po navadi več škodili, kot koristili. O tem bi lahko rudarji po Zagorju, Trbovljah in Hrastniku dosti povedali.

Delavec se dá zapeljati, rad verjame obljubam, toda če ostane vse le pri obljubah, tedaj pa se kmalu zave in — zapusti take delavske »prijatelje«.

Vsi socialnodemokratski voditelji, listi vedno napadajo bogatine, oderuhe, kapitaliste. Če imenujejo te bogatine, tedaj pravijo, da so duhovniki, cerkev. Malo je ljudi, da ne bi vedeli, da so glavni kapitalisti judi. Rotšild sam ima premoženja nad 11 tisoč milijonov, tako da mu pride na leto 440 milijonov dohodkov, torej vsak dan več kot en milijon. Pa o judih ti ljudski prijatelji le molčijo. Čudno to ni, kajti glavni voditelji socialnih demokratov so bogatini, v prvi vrsti judje. Jako znani kot kolovodje so naslednji judje: dr. Adler, dr. Ellenbogen (oba državna poslanca), dr. Verkauf, dr. Karpeles, dr. Ingwer, Austerlitz, Pollatschek. Teško ni verjeti, da se bodo judovski doktorji »borili« za delavca, če bi jim to ne neslo dosti. Dr. Karpeles je celo milijonar. Zakaj pa se celo milijonar postavi v vrsto proletarcev? To je prav lahko umljivo. Socialna demokracija po večjih mestih (Gradec, Dunaj) ima izborni organizacijo, svoje gostilne, prodajalne itd. In ti organizi-

rani morajo biti pokorni svojim voditeljem. Voditelji pa že skrbijo, da delajo dobičke po konzumih judje. Na drugi strani pa judje tudi dobro vedo, da če ne bodo ostali z delavci prijatelji, potem se bodo njihovi milijoni začeli kmalu sušiti in judovska moč bo padala. Zato pa imajo, kakor sicer ne dajo nobenega vinarja od sebe, vedno malo odprte svoje blagajne, da »podpirajo« organizacijo socialnih demokratov.

Na Dunaju imajo socialni demokrati sedaj svoj lep »Delavski dom«. In kako so prišli do njega. Sezidal ga je bogatin, jud Kuffner, posestnik velike pivovarne, da zato organizirani sodrugji pijejo njegovo pivo.

Naj navedem, kako je pisal list »Jüdische Volksstimme« (Judovski ljudski glas), ko so se judje - socialni demokrati pri volitvah v judovske verske občine postavili na stran judov bogatinov in ne proletarcev.

»V desetem okraju na Dunaju je to čudno stališče socialnih demokratov umljivo, če pomislimo, da je posestnik tovarne Kuffner dal denar, da so si delavci iz »lastne moči« postavili »Delavski dom« in je obenem tudi predstojnik dunajske judovske verske občine. Gotovo je zaslužil, da so mu judovski socialni demokrati hvaležni, da storjene usluge vedno lepo, na pravem mestu in o pravem času vračajo; tako ohranijo medsebojni darovi to ganljivo prijateljstvo.«

Pa še več! Leta 1902 je pozival »Jüdisches Volksblatt« (Judovski ljudski list) judje, da naj previdno podpirajo in pospešujejo socialno demokracijo, »da ne bo ljudstvo zapazilo, da je socialna demokracija le krdelo v obrambo judom«.

Dandanes sicer ljudje pravijo, da se da z denarjem vse doseči, in judje tudi to skušajo pri demokratih. Vendar je organizacija kršč.-socialnega delavstva kaj lepo napredovala, čeravno ni imela milijonarjev za voditelje. Kdor je bil dober član kake krščanske organizacije, tistega bodo težko dobili socialni demokrati na svojo stran, ker jih mora poznati. Nasprotno je pa mnogo socialnih demokratov postalo navdušenih krščanskih socialistov, ko so spoznali, v kakem lažnjivem taboru da so se nahajali.

Se eno naj omenim, kar socialni demokrati tudi radi trdijo, namreč, da je vera pri njih čisto zasebna stvar. Kdor je bil kdaj na kakem demokratičnem shodu, tisti se je že prepričal, da se tam malo govori, kako bi se zboljšalo delavcem slabo stanje, ampak da se le udriha po bogatih, pa ne po judih, ampak po duhovnikih in katoliški cerkvi. Na Dunaju se že vidi, kako si mislijo to, da je vera privatna stvar. Nekoč sem bil lansko leto na nekem shodu, ki ga je priredilo prostozidarsko društvo »Svobodna šola«. Dvakrat so ga jim krščanski socialci razbili, v tretje so pa judovski voditelji komandirali na shod vse organizirane sodruge, zato so tudi lahko zborovali. Na tem shodu je govoril kot glavni govornik socialdemokratični poslanec Seitz, ki je ves v ognju hrumel, da mora biti šola prosta verskega pouka, da naj se otrok ne pouči o Bogu, ampak da se naj otrok sam zato briga itd. Šel je celo tako daleč, da je z nasmehom na ustih natanko pripovedoval, kako je po nevrednem prejel zakrament sv. Rešnjega Telesa. In mislite, da mu je kdo ugovarjal? Kar poskusil naj bi bil, če bi hotel občutiti demokratične pesti.

Delavske organizacije so dandanes krvava potreba, da se združeni lahko postavijo za svoje pravice. Vendar če jih bodo bogatini judje vodili, tedaj so lahko prepričani, da se jim bo še slabše godilo, kot se jim godi dosedaj.

H koncu izražam še eno željo. Kdor hoče da pri nas zavladava prava ljudska, slovenska,

pa tudi katoliška stranka, da bo imela res moč in priliko, svoj program izvršiti, ta naj gre ob vsaki priliki v boj za »Slovensko Ljudsko Stranko«!

A. R.

Političen pregled.

VOLIVNI BOJ V AVSTRIJI.

Po celi Avstriji je završal v zadnjem času hud voliven boj. Za vsak voliven okraj se oglašajo po več kandidatov, ki skušajo po prirejenih shodih dobiti volivce na svojo stran. Ker je doba volivnega boja dolga le še kakih pet tednov, zato ni čuda, če napenjajo kandidati vse svoje sile in zmožnosti, da bi si pridobili zaupanje in seveda tudi večino glasov. Da bodo »Domoljubovi« bravci dobili vsaj nekoliko pojma o volivnem boju po Avstriji, naj sledi par kratkih poročil o kandidatih:

IZ DALMACIJE.

V okraju Hvar-Starigrad-Brač-Vis (otok) kandidira dr. A. Tresić-Pavičić. V dubrovački srbski stranki je nastalo tako nesoglasje glede kandidata, da je strankino vodstvo odstopilo. V Splitu kandidira profesor L. Borčić, v Zadru dr. Alačević, v Sinju so proglasili kandidatom don Iv. Ivančevića (protikandidat dr. Mazzi). V Šibeniku bo izvoljen dr. Dulibić.

ČEHI.

Dunajski Čehi postavijo v tretjem volivnem okraju na Dunaju svojega kandidata, da pokažejo svoje število. Ta tretji volivni okraj je večinoma delavski okraj, v katerem prebiva največ Čehov. Češki agrarci imajo 37 kandidatov. — Stranka katoliškega ljudstva češkega je objavila obširen oklic s programom. V tej stranki so združeni zdaj katoliški konservativci in krščanski socialci češkega kraljestva.

POLJAKI.

V Galiciji je 106 volivnih okrajev. Za te okraje se je oglasilo že 1000 kandidatov. V Podgorcah na Galiciskem je bil na volivnem shodu soglasno proglašen za kandidata minister Koritovski.

NEMŠKE STRANKE.

Krščanski socialci imajo 173 kandidatov, nemška ljudska stranka 52. Naprednjaki in svobodnjaki na Moravskem so se združili.

DUNAJSKI KARDINAL NADŠKOF DR. GRUŠA

je izdal pastirski list, v katerem naglašajo, da je boj zdaj resen. Vsak stori svojo dolžnost! Volite katoliške može, ki ljubijo cerkev, žive po njenih naukih in zvesto izpolnjujejo svoje dolžnosti kot katoličani in ki se osobito drže načel naše cerkve glede na zakon in na šolo.

AVSTRIJSKI PROTESTNI SHOD.

Vseavstrijski protestni shod proti cerkveno-političnim razmeram na Francoskem je zboroval 4. aprila na Dunaju. Knezoškof ljubljanski je poslal zborovalcem brzojavni pozdrav. Na shodu se je povdarjalo, da so francoski katoličani tudi sami krivi žalostnih verskih razmer, ker se niso dočasno organizirali. Sklenilo se je, da se hočejo avstrijski katoličani posluževati vseh postavnih, verskih, političnih in kulturnih sredstev, da se zabrani vsaj v Avstriji preganjanje cerkve in

razkristianjenje šole. Pismo na papeža obsoja cerkveni rop na Francoskem in preganjanje duhovnikov.

VAŽNA DESETLETNICA VELIKEGA ŽUPANA.

Desetletnica županovanja dr. Luegerja bo 8. aprila. Slavnosti ne bo. Dr. Lueger je bolan v Lovrani. Delo, ki ga je zvršil dr. Lueger na Dunaju, hvalijo tudi njegovi politični nasprotniki. Javno v francoski zbornici je hvalil 24. oktobra 1904 dela dunajskega župana socialni demokrat Beber. Rumunski kralj Karol je rekel o Luegerju, da pripada največjim možem sedanjega stoletja. Dr. Deršata je rekel, da sta Nižja-Avstrijska in Dunaj zglebna Avstriji in celemu svetu v socialno-političnem oziru.

VOLIVNI BOJ NA KOROŠKEM.

Volivni shodi na Koroškem. V nedeljo, dne 7. aprila dopoldne po maši se je vršil volivni shod na Kočanjah pri »Mežnarju«; isti dan popoldne po večernicah pa v Grebinskem Kloštru v župnišču. Govorila sta kandidata Elersdorfer in tajnik političnega društva Ekar. V nedeljo dne 14. t. m. bo dopoldne po maši volivni shod na Pustrici; ob 3. popoldne pa v Grebinju. V Prevaljah pri Streklju govoril je v nedeljo, 7. aprila, slovenski kandidat g. Fr. Grafenauer.

OBCNI ZBOR »KATOLIŠKEGA POLITICNEGA IN GOSPODARSKEGA DRUŠTVA V CELOVCU« NA KOROŠKEM.

Vzlic deževnemu vremenu se je dne 2. t. m. zbralo gotovo nad 200 zaupnikov. Predsednik dr. Breč otvori zborovanje, pozdravi navzoče in poroča o društvenem gibanju tekom društvenega leta. Nato poročata društveni tajnik in blagajnik. Oboje poročilo se skoraj brez debate odobri. Nato se določijo sledeči kandidati za bodoče državnozbornske volitve: Slovenski volivni okraj: Franc Grafenauer, Velikovški volivni okraj: Florijan Elersdorfer, župan grebinski. Celovška okolica: m. gr. Valentin Podgorc, Rožeški okraj: podpira se kandidatura nemškega kršč. soc. dr. Pupovca, Beljaški okraj: podpira se nemški krščanski socialc. Zilski okraj: podpira se kandidatura nemškega krščanskega socialca grofa Kevenhillerja. V mestu Celovec: se postavi slovenski kandidat delavskemu stanu. Vse kandidature so sprejete soglasno, v slovenskih volivnih okrajih z velikim navdušenjem. Odbor se je izvolil dosedanj. Sklenila se je preureditev društva na prihodnjem občnem zboru. Ob splošnem navdušenju se je shod zaključil.

ŠTAJERSKA V VOLIVNEM BOJU.

V ptujskem mestnem volivnem okraju je naznanil svojo kandidaturu znani »Los von Romovec«, poštni oficijal Pavel Pogatschnig iz Trsta. — Narodna stranka na Štajerskem skuša tudi, kakor njena liberalna sestra na Kranjskem, po ovinkih in z zvijačo s tem, da piše o nekih »neodvisnih kmetih«, narediti needinost med kmeti. K sreči ji nobeden pаметen kmet ne gre na limanice! — Narodna stranka se je ponujala Štajercijancem. Zadnji »Štajerc« piše, da so se jim razni Narodovci ponujali. Mi sicer ne verjamemo radi »Štajercu«, toda to pot se mu lahko veruje, ker so Narodni strankarji na svojih shodih govorili, da rajši volijo Štajercijanca, kakor kandidata slovenskih kmetov. Dokaz nam je tudi notar Stupica, ki je priporočal izvolitev Malika. Nikar se torej ne čudite, če vam vržemo psovko nemčurji v obraz. Zaslužite si jo po vsej pravici! — Štajerčeve kandidate bo proglašil

»Štajerc« prihodni teden. V okraju Maribor levi breg, št. Lenart, Gornja Radgona, Ljutomer bo kandidiral bržkone Girstmayer, v okraju Maribor desni breg, Slovenska Bistrica, Konjice pa Stiger.

OBRTNA ŠOLA V SOLKANU.

Minuli teden je poročal »Slovenec«, da ustanove v Solkanu obrtno šolo. Z veseljem pozdravljamo to pametno in potrebno ustanovo. —

KMEČKA VSTAJA V RUMUNJI.

Kmečki upori na Rumunskem pojenjujejo, vendar o pravem miru še ne moremo govoriti. Ljudstvo je razburjeno in vse ogorčeno proti judovskim pijavkam, ki so leta in leta na na najbolj umazane načine stiskali in odirali ubogega rumunskega kmeta. Na čelu kmečke vstaje so stali oni rumunski kmetje, katerim so Judje pobrali in ugrabili vse, kar so imeli. Cela vstaja je bila namenjena le judovskim odiralcem in velenosetnikom, ki so imeli in izrabljali rumunskega kmeta, kakor sužnja, ki je moral delati dan in noč svojim zatiralcem, zaslužil pa je komaj toliko, da je preživil sebe in svojo družino. Ni čudno, da se je polastila ljudstva v pravični jezi divja strast, da je plenilo in ropalo judovska in velenosetniška posestva. Škodo, ki so povzročili kmetje v protijudovskih nemirih cenijo dosežaj na 300 milijonov frankov. Judovska posestva, ki so jih hoteli oplentiti, so označili s črnimi križi. Čete kmetov so hodile in ronale taka posestva, seboj so nosili lonce z žrljavico, da so požgali judovska poslopja. Vlada se je trudila na vse načine, da bi pomirila ljudstvo. Naročila je pravoslavni duhovščini, naj svečano pomirjuje ljudstvo. Zato je brkarežanski katoliški nadškof izdal pastirski list, v katerem priporoča mir in prosi ljudstvo naj mirnim potom poskusi na prvo priti do svojih pravic. Časopise je odločno na strani zatiranih kmetov. Celo judovsko časopise priznava, da se je delala ljudstvu od strani Judov velika krivica. Tako pravi neki judovski časopis: Najemniki (Judje) so brezobzirno in neusmiljeno roparsko iztirjevali od kmeta naemnico, da so dosegli, kolikor mogoče velik čist dobiček. — Rumunski kralj Karol boleha. Ko so mu poročali o nemirih, je omedlel. Vendar se sedaj položaj zboljšuje in upati je, da bodo nemiri ponehali.

MIR NA RUMUNSKEM.

V Moldavi se noločaj izboljšuje. Velike čete so uničene. Voditelje upora izročajo kmetje prodiralnoči armadi prosijo za milost in vračajo vzete stvari. Obstreljevanje v Bailestiu je vplivalo na vstaše. V nekaterih krajih nastopa o kmetje proti vstaškimi četam. Vojaštvo nastopa energično. K svojim polkom se vračajo rezervisti, ki so se pridružili upornikom. Nemire so povsod zadušili. — Ker je no vsej deželi zonet mir, pričelo se je zopet poljedelsko delo. Med kmeti, posestniki in zakupniki so sklenjene pogodbe.

Listek.

Na Cvetlinovem.

(Dalje in konec.)

»Hvala Bogu, Micika, da si že doma!« je rekla mati. »Ali se ti nič zgodilo?«

»Ne, prav nič, mamica,« je odgovorila Rezika.

»Oh, kako mi je odleglo,« je nadaljevala starka. »zdaj pa te pa nikdar več ne pustim v planine . . . Ne veš, koliko sem morala danes prestat i v skrbih radi tebe . . . To je bil strah . . . Veš, po kosilu sem tu-le pri oknu malo zadremala. Po glej, zopet sem imela ti-ste strahovite, čudne sanje . . . Naenkrat sem slišala natanko, kako si obupno zakričala: Jezus, Marija, Jožef! . . . Potem sem te videla vrh visokega Podstenja, in nad tvojo glavo je bil pritrjen majhen, črn križec: kakor podobica je bil, ki jih prilepljamo na nagrobne križe.«

»O mamica, vznemirljive sanje prihajajo od tod, ker ste že tako stari in slabotni,« jo je potolažila Rezika.

Deklica je opažala z veseljem, da je mati ne pozna in da jo ima za Miciko. Zato je takoj sklenila, da ne bo materi nič povedala o nesreči, ki se je zgodila, in da ji bo v prihodnje vse, kar ji je bila Micika. Skrbela bo zanjo z vso ljubeznijo, da bo nadomestila, kar je zamudila zadnja leta.

Še isti večer se je raznesla po vsej okolici vest, da se vrnila Cvetlinova Rezika in da jo ima mati za Miciko. Zato naj bi starka o nesreči ničesar ne izvedela! — In res so ljudje nazili, da ne bi stari Cvetlinki prišla na uho kaka besedica o dogodku na planini, kajti vedeli so, da bi poročilo prineslo starki gotovo smrt.

Truplo Micikino so deli na mrtvaški oder pri Šerinovih. Bleda kakor vosek in mrzla je ležala deklica na snežnobelih prtovih. Venec iz murk in planink jo je obdajal. Kroginkrog odra pa je bil cel gozd cvetlic, gartrož in nageljev, zvončnic in potonik, lilij in Marijinih lascev. Cvetlice, Micikine ljubljence, je tudi ob smrti niso zapustile. Tako živahno in veselo so zrlle, ko po navadi, kakor da ne bi ničesar vedele o ločitvi in neizprosni smrti.

Tudi Cvetlinova hišica ni menda ob svoji senčni strani nič zapazila, da se je oglasila s svojo koso kruta smrt in pokosila mlado življenje. Reziki je hotelo srce počiti, ko se odložilo svojo mestno obleko in se oblekla v Micikino.

Pač bi se bila rada zgrudila k materinim nogam in jo prosila odpuščanja. Razkrila bi ji bila rada svoje križe in težave, povedala bi ji, kako zapeljiv, kako verolomen je svet, in da tega revica ni preje vedela. Obljubila bi ji bila rada, da se hoče v prihodnje poboljšati in vse popraviti, kar je dozdaj zagrešila. — Toda molčati je morala, molčati kakor grob, če je hotela, da mati še ostane pri življenju.

Židane volje je bila tisti večer starka in jako dobro razpoložena: vesela je bila, da se je vrnila Micika s planine. Samo to se ji je čudno zdelo, da se hčerka tako nepripravno in nerodno suče okrog ognjišča, in vse je narobe, za kar prime.

Zazvonilo je pokojnici v slovo, in starka je rekla:

»Čuj no, Micika, kako žalostno pojo danes zvonovi. Kakor bi jokali . . . Kdo pa je umrl?«

»O, neko dekle z Igovega se je ponesrečilo na planini . . . Še čisto mlado je bilo in škoda ga je! Pojdite, mamica, zmoliva par očenašev za dušico pokojnice, ne bo napak.«

Kristalnočisto jutro je bilo, ko so mrtvo Cvetlinovo Miciko nesli dol na pokopališče. Cvetkam ob potu so se lesketale solzice v očeh, zvonovi pa so danes peli še veliko bolj žalostno, nego včeraj. Rezika je pripeljala tudi mater k pogrebu. Nobeno oko ni ostalo suho, le stari Cvetlinki niso hotele solze iz oči. Brezizrazno, mrtvo, brez najmanjše slutnje je zrla v daljavo. Ko so zabobnelo na rakev prve kepe, je bilo Rezikino srce nepopisno žalostno. Več se ni mogla vzdržati; ob-

upno, v srce segajoče je zavpila in se zgrudila ob novoizkopanem grobu . . .

»Micika, kje pa si in kaj ti je danes?« je vprašala starka razločno, da so lahko vsi navzoči slišali. In vseokrog so ljudje zajokali na glas . . .

Doma pa je poizvedovala mati še enkrat: »Micika, kaj ti je bilo vendar danes doli na pokopališču? Kaj si poznala dekle, ki so ga pokopavali?«

»O seveda, mamica; poznala sem jo in imela sem jo rada, kakor svojo sestro . . . Tako dobra je bila in nedolžna, pa je morala revica tako zgodaj umreti. Pa še take smrti!«

Rezika je zopet zastokala in mater je stalo mnogo truda, da je potolažila svojega otroka.

Na Cvetlinovem se po nesreči ni prav nič izpremenilo. Rezika je bila skrbna in pridna in je popolnoma nadomestila svojo mrtvo sestrico. Mati pa ni o vsem ničesar izvedela. Mnogokrat je posedala zunaj pred hišico. Dolgo, dolgo je imela vselej svoje osteklenele oči nepremično obrnjene tja gor v nebotične višave . . . Videti je bilo, da hoče nekaj natanko opazovati, duša pa ji je premišljevala dni, ki so že davno minili . . .

Zvečer, predno sta legli k počitku, je morala Rezika naprej moliti rožni venec, nazadnje je vselej pristopila mati k nji in rekla:

»Daj, Micika, da te še enkrat blagoslovim. Bog ve, če ne bo to moj zadnji blagoslov. V imenu Očeta in Sina in sv. Duha: amen — — Le pridna bodi in vedno se ti bo dobro godilo.«

Večkrat se je spomnila starka tudi izgubljene hčerke Rezike. Tako-le je tožila:

»O, da bi se mi vsaj enkrat vrnila že tudi Rezika! Potem rada umrjem. — Jaz sama ne vem, kakšno je to dekle! — Vse tri sem vas vzgajala z enako skrbjo, enako ljubeznijo. — Tudi Reziko sem pogosto izročala Preblaženi Devici in tudi nad njo sem prosila božjega blagoslova . . . Menim, radi tega bo moj odgovor lahek pred večnim Sodnikom. Kaj hočemo, otrok se mi smili, v dno srca se mi smili . . . Bog jo čuvaj!«

Take besede so žgale Reziko in jo pekle kakor ogenj. Sama zase je stokala potihem, in tuptam odgovorila: »Mamica, kar brez skrbi bodite! Rezika ni tako napačna. Vrne se gotovo, morda je že bližje, nego si mislite! . . .«

Tako je minilo še nekaj let, in stari Cvetlinko je kar nenadoma napadla huda pljučnica. Gospod župnik jo je prišel previdet. Potem je ležala bolnica skoro cel dan mirno v postelji in premikala ustnice prav nalahko: molila je. Mahoma je zaklicala:

»Micika, pridi brž, nekaj ti imam povedati. Dolgo tako več ne bom mogla govoriti. Glej, ves svoj blagoslov zapuščam tebi, ker si mi bila vedno tako dobra. Če se Rezika kdaj zopet vrne, mi jo lepo pozdravi . . . Pa reci ji, da je bila na smrtni postelji moja edina skrb, da se ne bi Rezika morda izgubila za vedno . . . Vse ji odpuščam; naj le gleda, da se srečno snideva na onem svetu . . .«

Kakor kamen je ležalo Reziki na srcu in ji ga hotelo streti. Vrgla bi se materi na prsi in zastokala: »Mamica, jaz sem . . . tukaj sem!« A kakor jo je trlo in tiščalo, teh besedij vendar ni mogla izgovoriti.

Vso naslednjo noč je ležala bolnica v hudi omedlevici. Bledlo se ji je . . . Venomer je govorila o Jakcu, o očetu in o Reziki. Zjutraj pa je skočila pokoncu in zaklicala: »Micika, brž! . . . Povej mi no, ali bi ti rada umrla?«

»O seveda, mamica, če vas izgubim, kaj naj počnem sama na svetu?«

»Da, Micika, glej, še danes moram odpotovati. Za gotovo vem. — Vidiš, zvon gori na Gozdanjah je ponoči zopet pel. — Prišel

je k meni oče in Jakec — — in pozneje si prišla tudi ti . . . Vsi trije ste imeli nad glavami črne križce. — Micika, zdi se mi, da boš kmalu prišla za nami tudi ti . . . veš, le dobro se pripravil!»

Omahnila je nazaj med blazine. — Čez nekaj časa se je zopet dvignila. »Ti, Micika, glej, svetli — dani se — zunaj sije solnce . . . Tudi rože po oknih razločim natanko. — Ah, kako lepo žarijo . . .«

Njene oči, ki so bile prej široko razprte, so se nekoliko stisnile.

»Micika, začela je vnovič, »o, zdaj vidim tudi tebe. — Kako si mi vzrastla! — Pa bleda si, zelo bleda! — Joj, in črne lase si dobila. — Micika, glej, glej, saj tvoji lasje so bili poprej plavi — rumeni kot zlato. — Ali ne? — Seveda! — Pač pa je imela črne — Rezika.«

Dekle je zajokalo pretresljivo, na glas:

»Mamica, saj sem jaz Rezika.«
»Kje je potem Micika?«
»Umrla — — Že davno je v nebesih!«
Bolnica je omahnila. Nasmeh, poln radosti, ji je zaigral na obrazu — — Poteze so se skrčile.

»Mamica, odpustite!« je kriknilo dekle.
Umirajoča starka je še enkrat dvignila desnico, pa ji je takoj omahnila. — — še parkrat je dihnila in ni je bilo več — —

Razgled po domovini.

V ljubljanskem frančiškanskem samostanu je umrl nagle smrti č. o. Angelik Hribar. Rojen je bil v Zgornjem Tuhinju 3. marca leta 1843, v mašnika posvečen 31. marca l. 1867. Dolgo je živel v Ljubljani, kjer je neumorno deloval kot spovednik, pridigar in učitelj na orglarski šoli. Tudi v samostanski cerkvi je bil organist do zadnjega. Bil je izvrsten skladatelj. Njegove skladbe so daleč na okoli znane. Iskal je zdravja pred veliko nočjo na Trsatu, povrnil se je bolan domov in v soboto dne 6. t. m. ga je našel samostanski brat mrtvega v celici, ko ga je prišel klicat za sv. mašo. Kako je bil priljubljen po Ljubljani je pokazal njegov pogreb. Neštevilna množica ljudstva je spremljala rajnega k sv. Križu. Moški zbor »Glasbene Matice« mu je zapel žalostinki pred cerkvijo in pri sv. Križu. Cerkevni pevci so mu poklonili krasen šopek. Pokopal je rajnega predsednik »Cecilijanskega društva«, stolni kanonik dr. Andrej Karlin. Naj počiva blagi pokojnik v miru!

— **Mizarški pomočniki** stavkajo v Celovcu. Mojstri so sklenili, odpustiti danes vse pomočnike, ako ne nehajo štrajkati.

Odgovor Sv. Očeta na udanostno brzojavko ljubljanskega protestnega shoda proti cerkvenopolitičnim razmeram na Francoskem. Sv. Oče je na udanostno adresu Slovencev, zbranih v Ljubljani na protestnem shodu proti cerkvenopolitičnim razmeram na Francoskem prevzvišenemu knezoškofu dr. Antonu Bonaventura Jegliču sledeče odgovoril: »Svetega Očeta je javna in spontanna manifestacija vere in pobožnosti katoličanov, zbranih v velikem številu preteklo nedeljo v Ljubljani pod Vašim častitim predsedstvom, zelo razveselila. Sveti Oče se vsled te manifestacije živo potolaženi, zahvaljujejo v nadi, da bo blagi odmev pobožne nedeljske manifestacije v ljudstvu vekotrajen in plodovit ter blagoslavljaljo z vso dušo Vas, vso duhovščino in vse vernike ljubljani, škofije.« S posebno vdanostjo se bilježim Vaši Presvetlosti in Prevzišenosti Kardinal Merry de Val. — Rim, 30. marca 1907.

Vseavstrijski protestni shod proti francoskim cerkvenopolitičnim razmeram. Knezoškof ljubljanski dr. Anton Jeglič je vseavstrijskemu protestnemu shodu proti cerkvenopolitičnim razmeram na Francoskem, ki je zboroval na Dunaju, poslal v svojem in v imenu stolnega kapitlja brzojavni pozdrav.

Premil. g. knezoškof ljubljanski se je odpeljal v četrtek, 4. t. m., na birmovanje na Gorenjsko. Te dni se je povrnil, da se je udeležil shoda gg. dekanov. V petek se odpelje zopet na birmovanje in sicer najprvo v Tržič.

Umri e v Trbojah pri Smledniku na velikonočni ponedeljek ondotni duhovnik v pokouju č. g. Jakob Lovretič. Rojen je bil 19. novembra l. 1873 v Starem trgu pri Poljanah. V mašnika je bil posvečen 23. julija 1898. Služboval je nekaj časa v Kamniku. Nosil je v sebi kal jetične bolezni. Iskal je zdravja po raznih krajih. Nekoliko pokrepčan se je naselil v Trbojah lansko leto, kjer je deloval z vso vnemo do zadnjega. Umirajoč je molil

zahvalno pesem, njegove zadnje besede so bile: Jezus, usmili se me! — Dobro pripravljena je na najlepši mladostni dobi ga je Gospod odpoklical v boljšo bodočnost. Naj počiva v miru!

»**Primorski list**« je, prinesel pretekli teden volivni oklic, ki ga je sestavil osrednji volivni odbor za goriške katoliške Slovence. Ta odbor priporoča za kandidate: za sodni okraj goriški Josipa Fon, c. kr. sodnega tajnika v Gorici; za sodne okraje: Ajdovščina, Komen, Sežana dr. Petra Laharnar, c. kr. deželnovladnega svetnika v Črnovicah in za okrajno glavarstvo tolminsko in kanalski sodni okraj dr. Antona Gregorčič, profesorja bogoslovja v Gorici. — Katoliški Slovenci goriški gotovo ne bodo pomišljali, temveč odaliti svoje glasove tem trem kandidatom, ki bodo vselej delali v prosep in blagor svojih volivcev.

Slovensko katoliško delavsko društvo v Gorici bo tudi letos priredilo veliko procesijo na Sveto goro in sicer na tretjo nedeljo po Veliki noči. Letos bo imelo slovensko delavstvo v Gorici tudi duhovne vaje in sicer tridnevno, ki se bo obhajala v cerkvi sv. Ignacija v četrtek, petek in soboto pred tretjo nedeljo po Veliki noči. To v naznanje vsem bratskim društvom po deželi, ki se hočejo udeležiti teh delavskih slovesnosti.

Naročajte županstva slovensko svoje glasilo »Občinska uprava«, ki izhaja v Ljubljani in prinaša mnogo važnih odlokov in spisov o županskem poslovanju in drugih občinskih zadevah. List stane za celo leto 6 kron.

V Trstu so ustanovili laški katoličani krščansko-socialno stranko, ki bo že pri bodočih državnozbornih volitvah posegla s svojimi kandidati v boj.

Slovenske pridige v Celovcu. Iz Celovca se nam poroča: Dne 25., 26. in 27. marca t. l. zvečer smo imeli slovenske pridige v cerkvi sv. Duha za delavce in delavke, ki so bile jako dobro obiskane. Prvi dan je pridigoval č. g. Fr. Smodej, provizor v Timenici, drugi dan č. g. kanonik v Gospi Sveti Fr. Cukala, tretji dan pa č. g. konzulent dr. L. Ehrlich. Petje je oskrbel mešani zbor delavskega društva pod spretnim vodstvom č. g. prefekta Jak. Rozmana. Hvala prisrčna vsem, ki so pripomogli, da smo se tako lepo pripravili na Veliko noč! Celovške kulturosonce je sicer jezilo, kajti naznanilo, ki je bilo na cerkvenih vratih nabito, so v pol uri raztrgali.

XVII. letni občni zbor »Katoliško političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem« v Celovcu dne 4. t. m.. Vzlic deževnemu vremenu se je skoraj napolnila prostorna dvorana »Buchenwala«, bilo je gotovo nad 200 zaupnikov. Predsed. dr. Brejc otvoril zborovanje, pozdravi navzoče in poroča o društvenem gibanju tekom društvenega leta. Nato poročata društveni tajnik in blagajnik. Oboje poročilo se skoro brez debate odobri. Nato se določijo sledeči kandidati za bodoče državnozbornske volitve: Slovenski volivni okraj: Fran Grafenauer. Velikovški volivni okraj: Florian Eilersdorfer, župan

grebinski. Celovška okolica: msgr. Valentin Podgorc. Rožeški okraj: podpira se kandidatura nemškega kršćan. socialca dr. Pupovca. Beljaški okraj: podpira se nemški kršćanski socialca. Ziljski okraj: podpira se kandidatura nemškega kršćanskega socialca grofa Khevenhüllerja. V mestu Celovcu se postavi slovenski kandidat delavskega stanu. Vse kandidature so sprejete soglasno, v slovenskih volivnih okrajih z velikim navdušenjem. Odbor se je izvolil dosedanji. Sklenila se je preureditev društva na prihodnjem občnem zboru. Ob splošnem navdušenju se je shod zaključil.

Čenjene dopisnike »Domoljuba« prosimo potrpljenja. Vse pride polagoma na vrsto. Radi poročil o volivnem gibanju, ki je sedaj nujno, mora zaostajati marsikaj, kar zopet druge zanima.

Dijakoniat je podelil na veliko soboto dopoldne goriški knez nadškof sledečim bogoslovcem: Ivanu Kenda, Jožefu Vodopivcu, Iv. Rigotti in Ernestu Gapulin. Prvi trije so sprejeli mašniško posvečenje na velikonočni ponedeljek ob pol 8. uri v goriški stolnici, zadnji pa vsled mladoletnosti pozneje. Gospod Iv. Kenda poje novo mašo na belo nedeljo v Tolminu, g. Jožef Vodopivec pa v Dornbergu tudi na belo nedeljo.

V Trebnjem se je naselil kot krojač gospod Ferdo Gestrin. Priporočamo ga prav toplotno svojim somišljenikom kot dobrega obrtnika, zlasti zato, ker so hoteli ljubljanski socialni demokratje uničiti eksistenco gospodu Gestrinu samo zato, ker je pristaš S. L. S.

Brezmejna hudobija. Na veliki teden so neznani hudobneži razbili znamenje v Marxrain ulici v Beljaku. Razbili so podobo Srca Jezusovega, Marije in sv. Jožefa ter odtrgali mrežnata vratca. Zločin se je zgodil v noči 27. marca po 2. uri po polnoči. Policija pridno išče brezbožnežev. Da bi jih le kmalu dobila!

Prihodnji semenj v Kandlji pri Novem mestu bo v četrtek, dne 18. aprila, ne šele 25., kakor poročajo pomotoma zadnje »Dolenjske Novice«. Prodajalci, kakor kupci so vabljeni, da pridejo zopet v takem številu kakor zadnjič.

Volitev župana v Buzetu. Občeprijubljeni Flemo je bil enoglasno izvoljen načelnikom. Navdušenje je bilo veliko. Sokolska glasba je koncertirala sredi mesta.

Duhovniška vest. Za dušnega pastirja velikega števila Slovencev in Hrvatov, ki delajo tunel v Malnici na Koroškem, pride č. g. Ciril Goričan, kapucin.

Predržnost socialnih demokratov. Nismo mislili, da so rudečkarji tako drzni, da se bodo upali sedaj pred volitvami med kmete. Toda ti ljudje, ki so naistrupenejši sovražniki vere in cerkve, ki taje Boga očitno, ki delujejo za odpad od cerkve in od prestola, so postavili tudi po naši deželi svoje kandidate in sicer nekega Kopača v idrijskem, Mozetiča v vipavsko-postojnskem in Petriča v ljubljanski okolici in Cankarja v litijem okraju. Sila neumni so ti ljudje, ako menijo, da bo naš

kmet volil rudečkarja, svojega najneestrpnejšega sovražnika. Le pogledimo, kaj mislijo, kako sodijo socialisti o kmetu. Voditelj Bebel je govoril v nemškem državnem zboru dne 27. aprila 1894: »Mi ne moremo in počemo majhnega posestnika rešiti«. Voditelj Šipel je na vratislavskem shodu (1895) govoril: »Kmetu se ne sme pomagati, za kmeta se ne smejo skleniti varnostne postavbe. Kmet mora priti še bolj v bedo in pomanjkanje, takrat še bo komaj prišel v našo armado.« Glavno nemško glasilo socialnih demokratov »Vorwärts« je pisalo dne 6. decembra 1891: »Niti v misel nam ne pride, da bi podpirali kmete, če si hočejo ohraniti lastninsko pravico do zemlje. Zetev ne pripada kmetom, ampak vsem ljudem; lastninske pravice do zemlje nima nihče«. Karl Marks, ustanovitelj socialne demokracije, pa piše v svojem glavnem delu »Das Kapital«, 13. poglavje, da je kmečko gospodarstvo najbolj leno in najneumnnejše. — Tako so mnenja socialnodemokratskih voditeljev o kmetu. Po teh navodilih se morajo ravnati vsi rudečkarji. Naš kmet pa vendar ni tako nesposoben, da bi sam sebi kopal jama, v katero bi ga položili socialni demokratje. Zato pa, kmečki volivci, 14. maja vsi kot en moč proti rudečkarjem v bei.

Fazana. Lepa velikonočna razsvetljava je bila v Fazani pri Pulju na veliki petek zvečer. Tukaj je namreč ta večer spreved s sv. Rešnjim Telesom, in so tukajšnji ribiči Fazano tako čarobno razsvetlili z acetilenskimi, da je prišla iz Pulja požarna bramba z vozovi in brizgalnicami gasit, meneč, da hiše gorijo. Pri tem sprevedu je bila udeležba vernikov zelo velika, tako da so jih gospod župnik pohvalili in spodbujali, da naj pri vsaki priliki tako očitno pokažejo versko prepričanje in ljubezen do Najsvetejšega.

Skušnjo za zidarskega molstra sta naredila pri deželni vladi v Ljubljani g. Ivan Sršen iz Radomeli pri Mengšu in g. Josip Novak s Štajerskega. Oba sta bila učenca na obrtni šoli za stavbene obrtnike. Nov dokaz, kako potreben je bil na obrtni šoli pouk za stavbeni obrt.

Kaj mislijo liberalci o kmetu? Zdaj pred volitvami se vsiljujejo naši liberalci kakor podrepne muhe kmetom ter jim zatrjujejo svojo veliko ljubezen. Toda kadar ni volitev in se zaradi ljubih glasov ni treba laskati kmetu, takrat govorijo in pišejo naši liberalci čelo drugače o kmetu in kmečkem stanu. Kakor je »Narodni List«, tedensko glasilo štajerskih liberalcev, tako je »Slovenski Narod« dnevno glasilo štajerskih in drugo-pokrajinskih slovenskih liberalcev. In v tem listu najdemo devolj gradiva za dokaz, kako slovenski liberalci mislijo o kmetu. Samo nekaj vzgledov! Poslušajmo liberalno sodbo o kmetu: »Naše kmečko ljudstvo še ni zrelo za nikako javno delovanje. Takemu ljudstvu dati v roke splošno volivno pravico, je ravno tisto kakor če bi se dala otroku v roke nabita puška.« — »Kar danes naš kmet misli, ni za nič.« »V gospodarstvo se vtika naš kmet z nevednostjo novorojenega otroka. Duševna revščina našega kmeta je nezgodna; ne vidi nič, ne sliši nič, ne občuti nič, prav kakor hodi je, ki se potem razreže v farovške deske.« — »Naše kmečko ljudstvo je ostalo surovo, nevedno in za vsak napredek nesposobno.« — »Naš kmet je kvečjemu polčlovek.« — »Naše ljudstvo je v resnici bolno, na njegovem telesu se kaže grda otekline, ki preti vsak hip zastrupiti še tisto malo krvi, ki se pretaka po izsušenem telesu slovenskega naroda.« — »Naš kmet je hudobno otrok.« — To so nekateri glasovi iz liberalnega tabora na Kranjskem. Kako sodijo štajerski liberalci o kmetu, se nam je treba spomniti samo na celjski shod, kjer so imenovali kmete: zarukance, smrkoline, farške riti, farške podrepnike. Na mari-

borskem shodu so dobili kmetje od liberalcev naslov: fanatični backi. — In ti ljudje vabijo kmete v svoj tabor, jih hočejo organizirati kot »neodvisne kmete« ter ž njihovo pomočjo priti do svojih sebičnih političnih ciljev. — Ali se bodo kmetje dali izrabljati od liberalcev? Nikdar! Kmetje! Ven iz liberalnega tabora v »Kmečke zveze! Ne verujte hinavskim besedam liberalnih priganjačev. Prava vaša prijateljica, ki se je vedno za vas potezala, ki je vedno branila vaše koristi in jih hoče tudi še nadalje, je Slovenska Ljudska Stranka. Njeni poslanci so imeli vedno pred očmi vaš blagor in tudi v bodoče se lahko popolnoma zanesete nanje. Dne 14. maja ji izkažite zaupanje z glasovnicami!

Naši socialni demokratje se po svojih listih neprestano norčujejo iz vere in duhovnov. Na shodih pa izjavljajo, da je »vera zasebna stvar«. Nedavno je bilo na Nemškem nekaj socialnih demokratov obsojenih, ker so podlo sramotili katoliško vero in se zlasti norčevali iz izpovednice. Sodnik je sodbo utemeljeval tako: »Ravno zato, ker socialna demokracija v svojem programu proglašuje, da sme vsakdo imeti pravdo do svojega verskega prepričanja, se mora obsoditi vsako konfesionalno huiskanje in vsaka žalitev cerkve«. In kako je v Avstriji?

Razporoko zahtevajo naši liberalci v svojem programu. Ne dá se povedati kolika nesreča bi bila to za naše družine, ako bi se vpeljala. Razni listi so prinesli zadnji čas tale žalostna dejstva: V zadnjih 20 letih so oblasti v Združenih državah glasom razporok ameriške statistike dovolile skupno en milijon razporok. Na leto odpade torej 50.000 razporok, na dan 170, na uro 8. Koliko družin se na ta način razruši in koliko otrok odrase brez prvega nadzorstva starišev. — Tako listi. Nikdo, ki ima le količjak zdravih možgan v glavi, se ne more ogrevati za razporoko, zato pa mora dosledno vsak poštenjak odreči pri volitvah svoj glas liberalcem in socialnim demokratom, ki bi v slučaju izvolitve skovali na Dunaju tako postavbo, ki bi dovljevala razporoko.

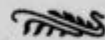
Iz ljubljanske okolice.

Občinske volitve v Šmartnem pod Šmaro goro so se vršile dne 2. t. m. Izvoljenih je med 20 odborniki 16 odločnih pristašev S. L. S. Ako bi se ne bili zadnji hip trije volivci stranki izneverili, bi bila zmaga popolna. Tako pa je prišlo v prvem razredu do žrebanja. Žreb pa je odločil trikrat v korist nasprotnikom, dvakrat pa S. L. S. — Zagotovljena pa je izvolitev občespoštovanega župana g. Alojzija Tršan, katerega so nameravali nasprotniki vreči edinole zato, ker je odločen pristaša S. L. S. — Čast našim možem, ki se niso zbal nobenega strahovanja, ampak pogumno prišli na volišče ter rešili svojo čast. Do prihodnjih volitev se bodo — tako upamo — tudi nasprotniki prepričali, da ima bodočnost le S. L. S. ter združeni z nami enoglasno volili.

Iz Horjula. Zadnji ponedeljek, dne 1. aprila t. l. je priredilo naše katoliško slovensko izobraževalno društvo krasno veselico. Čudimo se pred vsem veščim igralcem, ki so v kratkem času tako zelo napredovali. Veselica je pokazala, da je horjulska mladina verna, katoliška. 22 igralcev je nastopilo v tragediji »Garcia Moreno«. Vzpored je bil precej obširen in vse točke so tudi v podrobnostih dobro uspele. Pevci so zapeli pod vodstvom g. organista Zdešarja pesmi »Kazen« in »Naš prapor«. Ubrano petje je očaralo občinstvo, da je živo ganjeno aplavdiralo pevcem. Po petju so nastopili tamburaši z »Lepa naša domovina« in »venček narodnih pesmij«. Dovršenost tamburanja je žela od strani zbranega občinstva tamburašem priznanje. Nato je nastopil visokošolec jurist Fr. Logar, član kato-

liškega akademičnega društva »Zarja«, po-zdravil navzoče goste in jim v poljudnih besedah obrazložil življenje velikega Garcije Morena za lažje umevanje igre. Sodeloval je g. Logar tudi pri igri sami v vlogi advokata Polanka, katerega je izvrstno pogodil. Najsi je igra, kot je »Garcia Moreno« težka, kljub temu se je igrala z največjo spretnostjo in le po-zrtvovalnim igralcem gre čast, da je tako lepo uspeła. Iv. Bastarda — duša igralskega osebja — je jako okusno predstavljaj Morena in tudi vsi ostali so bili izvrstni. Na tem mestu se zahvalimo č. g. Ig. Zstuj, kaplanu, ki je mnogo pripomogel za boljši okus igre. Hvala vsem skupaj za trud, posebno igralcem. Le tako naprej!

Dobrova, 5. aprila 1907. Vabilo. Dne 3. t. m. — v sredo — so se lovili po dobrovski občini trije socialno-demokratski biciklisti. Da so bili te branže apostoli, kazala je že njihova zunanja umazanost. Iskali so prostora za svoje stranke volivni shod, ki ga nameravajo tukaj prirediti. Čuje se, da imajo tudi v naši občini sociji nekaj na svoj lim vjetih kalinov, kateri pa med domačim ljudstvom ne upajo s svojo barvo na dan. Hvalili so se trije sociji, da so le oni in njihova stranka pravi in edini prijatelji kmeta, na katere se more z vso sigurnostjo zanesti in da mu bodo v resnici pomagali do boljšega gmotnega blagostanja. Rekli so pa tudi že naprej, da bodo morali v gostilni, koder bi priredili svoj volivni shod, napraviti veliko jedi in preskrbeti zadostne pijače. Aha! S tem so se pa že naprej izdali, zakaj da jim gre. Kedaj bode pa ta shod socijske »fresaže« in popivanja, bodo pa že v svojem času po listkih dali na znanje. Le kmalu ž njimi na dan, da bomo videli, kako znate otrobe vezati in mišjo dlako cepiti. Tega shoda naj se pa, če se sploh uresniči, gotovo udeleže vsi upravičeni volivci naše občine, katerih je pri nas za splošno in enako tajno volitev v državni zbor skupno 398 mož in mladeničev. Tujih socijev pa, razum govornikov ne potrebujemo prav nobenega; shod mora veljati le za tukajšnje domačine. Tako se bode dala vsa stvar na čistilno cedilo, da bomo do dobra spoznali, koliko socialno-demokratskih »smirdokavrovcev« je med našimi do sedaj vedno značajnimi volivci. Vedeli bomo potem v bodoče posledice svoje izjavati. Le urno do nameravanega shoda, da se naša poštena občina tem preje očisti.

Gorenske novice.

Iz kamniškega okraja.

g Upravičenci korporacije so vložili rekurz proti izvolitvi odbora meščanske korporacije ter to obvestili tudi c. kr. okrajnemu glavarstvu. Nepostavno izvoljeni odbor se je kljub rekurzu, ki ni še rešen, konstituiral, sklicevaje se, da je glavarstvo zavrnilo rekurz in slavno glavarstvo se kljub tej farbariji ne zgane.

g Pisarniško osebje c. kr. okrajnega glavarstva se zdi, da je glavna opora liberalnega agitiranja v Kamniku. Zlasti ima veliko opraviti liberalni kričač pisar Pogačnik in tajnik Draksler. Menda c. kr. okrajno glavarstvo spi, da ne vidi, kako gonjo uganja njemu podrejeno osebje.

g Kako se je agitiralo za volitve, smo že omenili. Volilcu Homarju se je obetalo, da bode vojaščine prost, drugi so sami izjavili, da so morali kot uslužbenci iti volit liberalno, ker bi sicer ne mogli vstrajati v službi.

g Upravičenci korporacije so prosili gosp. okr. glavarja, da naj pošlje enega komisarja k volitvi, da se preprečijo nepravilnosti. C. kr.

okr. glavar vendar ni ugodil upravičeni želji volivcev, pač pa je bilo opaziti, da so uslužbenci c. kr. okrajnega glavarstva cel dopoldne služili liberalcem pri volitvi, na prvem mestu seveda neizogibni Pogačnik. Gospoda c. kr. okrajnega glavarja vprašamo, če se je godilo to z njegovo vednostjo?

g Trgovca Kumer je zopet začel biti preglasen, odkar ga je dr. Kraut počastil z imenovanjem v volivno komisijo pri korporacijskih volitvah. Kakor hitro ga pustimo pri miru, pa se prične zopet repenčiti. Njegove neslane opazke pri volitvi si boče pač ljudstvo zapomnilo.

g Liberalci so lagali, da se hoče polastiti S. L. S. korporacije, da pridobi uršulinskemu samostanu v Mekinjah drva. To je laž, a čč. uršulinke naj vidijo v tem, kakšni so oni liberalci, katere še vedno z nakupovanjem pri njih podpira o.

g Iz Češnjic. (Krava požrla okoli 400 K papirnatega denarja.) Na veliko nedeljo popoldne je šel Franc Šinkovec, posestnik, živini pokladat. Prej pa je denar vzel in si ga v telovnik djal. Ko je dovršil svoje delo, je šel k popoldanski službi na Češnjice. Ko je pa prišel domov, je pa denar pogrešil. Sedaj preiščuje, kam bi ga djal in spomni se, da ga je v žep djal, v žepu ga ni, gre brž gledat v hlev in kaj vidi — v žlebu je ležalo nekaj drobiža in kronic, nekaj pa pri prednjih nogah, kar je pa bilo papirnatega denarja, je pa vsega požrla krava z denarnico vred. Gospodarji, ne nosite po nepotrebnem denarja seboj.

Iz kranjskega okraja.

g Razno iz Svetega Križa pri Tržiču. — Nova železnica se je pričela pri nas že graditi. Prišlo je mnogo laških delavcev. A kmetje pravijo, da ne bodo pustili delati, dokler se jim ne plača svet. — Volivni imenik za volitve v državni zbor se je že sestavil in sicer prav modro. Naši možje v občinskem odboru so tako modro sklenili, da tisti fantje, ki delajo pri svojih stariših kot pomočniki, ali pa tudi v tovarni, četudi so spolnili že 24. leto in so doslužili vojaško dolžnost, tisti nimajo volivne pravice, češ, da so še pod oblastjo. Torej po mnenju naših mož mora vsak, kdor hoče, da ima volivno pravico, zapustiti svoje stariše in iti k tujim ljudem, da bode smel voliti. To je že Salomonova modrost.

g Pri nas imamo vstajenje na velikonočno nedeljo jutraj ob 4. uri. Tako je bilo tudi letos. Tako velike procesije še ni bilo pri nas kakor letos, a pri procesiji sem zopet pogrešal zastave sv. Jožefa. Kaj je to? Kako bo ob sprejemu prevzvišenega dne 15. t. m., ko bomo imeli sv. birmo. Vam bodem že sporočil, ali se bode takrat kaj pokazalo društvo ali ne.

g Elektrarna g. barona Borna lepo napreduje. Mnogo dela imajo delavci celo zimo in tudi zaslužek ni ravno preslab.

g Selce. Na velikonočni ponedeljek nam je tukajšnja deklška Marijina družba preskrbela pravo velikonočno veselje. Kakor slavčki so prepevala dekleta zlasti Ferjančičev VI. venček narodnih pesmi, pod spretnim vodstvom g. organista. In potem šele igra »Lurška pastarica«! Nikdar nismo pričakovali, da bodo naša domača dekleta tako lepo nastopila na odru. Ponižna Bernardka se je namah vsem priljubila, nad prevzetno in trdosrčno grofinjo Leonoro smo se jezili, njeni ljubezni hčerki Ottilija in Zofija sta nas ganili do solz, posebno lepo je nastopila guvernanta Mina, a smeha ni hotelo biti konca, ko je posegla vmes dobrodušna in zgovorna oskrbnikova žena Barba s svojimi hčerkami. Takih iger si še želimo, ker so res izobraževalne. Za lep uspeh ima prvo zaslugo naša priljubljena gospodična Ema Peče, ki se je ves čas po-

žrtvovalno trudila, zato ji bodi javno izrečena prisrčna zahvala. Le nekaj obžalujemo. Pri predstavi smo se gledalci trli kot v čebelnem panju, in vsi še zraven niso mogli, zato je prav, da se igra ponovi. Manjka nam prostorne dvorane, društvenega doma, kakor jih imajo že po večjih krajih. Naša fara je velika, ali bi ne mogli z združenimi močmi postaviti si lastnega doma? Zganimo se!

g Hrastje. Občinski zastop občine Hrastje je imenoval vč. gg. Antona Koblarja, dekana v Kranju in g. Antona Kukeljna, svetnika in župnika v St. Jurju, soglasno častnim občanom. Živela!

Bohinjske novice.

g Občnj zbor je imela 6. aprila ob 4. popoldne radovljiška podružnica slovenskega planinskega društva na Bohinjski Bistrici. Udeležba precej obilna.

g Podpore niso vsi dobili, kot se je zadnjič poročalo, ampak samo najpotrebnejši.

g Deževno, pusto in mrzlo vreme je vladalo ves teden po Veliki noči in ravno tako se nam še obeta. April je — pač april.

g »Sveta Neža«, igra, se ponovi v nedeljo ob 3. uri popoldne v »Zadrugi«. Kdor še ni videl lepe in ginljive igre, naj si jo pride ogledat. Nekateri prizori so tako lepi, da izvabljajo solze. Komur je za pošteno zabavo, pridi in poglej! Čisti dobiček je za zastavo, ki bo kmalu gotova.

Novice iz blejskega kota.

g Iz Gorij pri Bledu. Nanovo ustanovljeno prometno društvo je na občnem zboru, dne 10. marca, izvolilo za načelnika g. Jakoba Zumra, tajnika in blagajnika g. Žirovnika in štiri odbornike. Za načelnikovega namestnika je odbor pozneje imenoval pri društveni seji g. Vincenca Jana. Društvo je sestavilo zaznam stanovanj, ki se po leti lahko oddajo tujcem in sklenilo, da naroči več novih razglednic naše okolice in na novo zaznamuje pota k najlepšim točkam. Tudi se bodo postavile na istih klopč. Seve imajo do ugodnosti društva v prvi vrsti pravico le člani, zato naj vsak zaveden Gorjanec pristopi, da tako lahko tudi gmotno podpira društvo, ki je gotovo velikega pomena za vse občane. Duša društva je g. nadžitelj Žirovnik, za kar mu bodi izrečena hvala na tem mestu.

g Pri občnem zboru hranilnice dne 17. m. m. je poročal blagajnik g. svetnik Ažman o gmotnem delovanju. Delujoča že 12 let, je tako ena najstarejših naših kmečkih posojilnic in je tekom teh let prevedla lepo svoto nad tri milijone. Njena občna korist za občino se kaže v podporah, ki so narasle tekom njenega poslovanja na 3557 kron. Zato gotovo čudno in kaže le malo ali pa nič zavednosti, kdor raje nalaga svoj denar v tuje, nam navadno politično in narodno nasprotne zavode. S tem le škoduje domačinom in koristi tujcu, da si z našim denarjem utrjuje svoje stališče v deželi; podpira naprave, katerih namen je naravnost pregnati domačine z rodne zemlje, zasejati tuj naraščaj in se tako polastiti naše lepe domovine. Toda so že taki, da se jim nič ne dopove, ko bi jim tudi noč in dan na ušesa trobil.

Tudi naše konsumno društvo lepo napreduje, za kar se imamo predvsem zahvaliti načelniku »Žagarjevemu« Janezu in vestnemu poslovodji Jakobu Kunstelj. Ravno zadnji imel je že večkrat sitnosti in moral prestati marsikak napad. Tolaži naj se, da vse to večinoma izvira iz zavisti. Najboljši dokaz njegovega dobrega poslovanja je pač letni izkaz bilance, ki kaže za leto 1906 prometa 165 tisoč kron in čistega dobička 1264 kron. Naj bi se Gorjanci raje prijel društva in bili hvaležni.

da imamo poslovodja, na katerega se lahko zanesemo, kakor pa da neupravičeno zabavljajo in verjamejo razna sumničenja.

Revizija »Zadružne zveze« iz Ljubljane je našla naša društva vse v najlepšem redu in se jako pohvalno izrazila o njihovem poslovanju.

Sv. Jožefa praznik predaval je v bralnem društvu gospod Podlesnik iz Ljubljane o naši nepolitični organizaciji. Ljudem je predavanje kaj ugajalo, za kar se zahvaljujemo tudi temu potomu gospodu predavatelju.

Glavna pridobitev za našo občino so gotovo živinski sejmi, ki obstajajo sedaj dve leti. Na cvetni petek in o sv. Martinu ti je na izbiro lepe živine. Posebno lepa pa je bila zadnji cvetni petek. Vsakdo je hvalil, da daleč na okoli ni tako lepe govedine. Vsega skupaj je bilo okoli 150 glav. Bilo je ta dan tudi premovalje, katerega sta se udeležila okrajni glavar in živinozdravnik iz Radovljice. Obdarovanih bilo je 24 krav, 12 junic in 13 bikov. Rad bi bili dalj še nekaj daril, pa jih je zmanjkalo, dokaz, da se ne bahamo zastoni z lepoto svoje živine. Zato vabimo posebno domačine, da se udeležujejo naših sejmov. Postregli jim bomo, da bodo lahko zadovoljni in zopet prišli.

Naša mlekarja je dobila iz Opatije naročilo vsak dan 25 kil surovega masla po dve kroni 60 vin. Ko je začela sedaj mleko plačevati po toščobi, dobe seveda nekateri manj kot preje. To jih je napotilo, da so odrekli mleko, češ druge boljše prodamo. Pa glej, mlekarji se prav nič ne pozna, mleka je vsak dan več in pristopajo celo taki, ki so bili začetkoma popolno nasprotni. Boljše krmite, glejte na snago pri živini in mleko bo mastnejše in tudi več vrglo. Najboljše mleko ima sedaj po 4inpol odstotkov masla. Za posneto mleko in pinjenec bi se skoro stegli; prihajajo ponj celo z Bleda in Dobrave, čeprav se prodaja po 6 vin. liter.

Naš domačin, jezuit p. Kunstelj vsako leto pomaga o Veliki noči in tudi sicer med letom, kadar utegne. Kaj je že vse »Narod« pisal o njem, da ljudje ne marajo zanj, da v spovednici strašne reči sprašuje itd., pa glej spaka! Njegova spovednica je vedno oblegana in ljudje že davno poprej povprašujejo »kda zopet pater pridejo«. Veliko jih je, ki nalašč nanj čakajo. Jasen dokaz, koliko je verjeti »Narodu« in nje ga poštenemu dopisunu!

Veliki četrtek popoldne predaval je potovalni učitelj gospod Gombač o umnej sadje-reji. Praktično je kazal to, kar je preje povedal o priliki štiridnevnega kmetijskega tečaja.

Med tem smo tudi dobili novega župana v osebi gospoda Jakoba Jana. Prejšnji, oče Leskovec ni hotel več prevzeti težke službe čeprav so ga nagovarjali in prosili odborniki in je bila občna želja vseh, da še ostane. Pa mož se je naveličal. Kdo bi mu tudi zameril. 27 dolgih let, polnih bridkih skušenj je že lepa doba in malo jih je, ki bi se lahko z njim tako upravičeno postavljali.

Novi župan je mož, vnet za vsak napredek, delaven in odločen. Upamo, da bo izpolnil nade, ki jih stavijočvanj odborniki in občina. Vse njegovo dosedanje delovanje kaže, da so pravega postavili na čelo tako delavne, vsestransko razvite občine. Prepričan pa naj bo, da mu pot ne bo postlana z rožicami; zato mu je priča njegov prednik, ki naj mu obenem bo kažipot v novi, odgovorni, toda častni službi.

Pri elektrarni v Radovni imamo uslužbenca, ki je odpadel od katoliške vere. Ko se mu je zdaj rodil otrok, ga seveda ne pusti krstiti in ima raje »juda« v hiši. Radovedni smo, kdo ga bo pokopal v slučaju smrti. Morda bo poklical luteranskega pastora iz Ljubljane. Toda mislim, da bi mu naši Gorjanci že hitro pokazali pot nazaj.

Naši ljudje so se začeli zanimati za platinine. Res je, če hočemo, doseči uspehe pri živinoreji in napredek mlekarne, so nam platinine neobhodno potrebne. Državni poslanec gospod Pogačnik je že obljubil, da bo kar najodločnejše podpiral naše prošnje pri ministru. Zato pride, kakor čujemo, v nedeljo, t. j. 14. t. m., da se osebno pomenimo, na kar bo takoj sestavil prošnje. Ljudje božji, lepše prilike je nimamo. Če hočemo kaj doseči, sedaj je pravi čas. Toda treba z združenimi močmi, posameznik ne opravi ničesar. In ker se gre za občno korist, naj ne gleda nikdo samo nase vsaka zasebna korist mora umakniti se, ko se gre za vse! Kdor nasprotuje, lahko toliko škoduje, da ne more več popraviti. Zato vas že sedaj vabimo, da se shoda polnoštevilno udeležite.

Da smo v Gorjah napredni, kaže dejstvo, da imamo lastno domačo godbo. Nekaj podjetnih fantov se je zbralo, nakupilo instrumente in se pridno vadijo. Naučili so se že precej, seveda začetek je vsak težak. Vidite fantje, to je poštena zabava, ne pa tisto piščevanje in pobijanje. Take zabave vam nikdo ne brani, ki je v vašo lastno korist in izobrazbo, obenem v veselje in zabavo bližnjemu in pa v ponos celim Gorjam. Le vrlo naprej, počasi boste že prišli do cilja. Saj plemenitejša zabave je ni, kakor je lepa godba. Pravijo, da jo je Bog sam dal človeku, da se tolaži, povzdiguje in mu blaži um in srce.

g Odlikovanje našega gospoda župnika ki ga je presvetli knez in škof imenoval za knezoškofijskega duhovnega svetnika, naš je vse Blejce napolnilo z velikim veseljem. Saj je bilo čisto naravno, da je dobilo neumorno, goreče delovanje blagega gospoda priznanje, saj je vsakdo že davno pričakoval, da zlasti njegov veliki trud pri zidanju nove cerkve, njegova skrb, njega prečute noči, njega zaradi nove cerkve skoro izgubljene oči dobe čeprav ne plačila, pa saj kako znamenje, da vse to višja oblast ve ceniti. Saj je nam tako dragi gospod židat cerkev skoro v nemogočih okoliščinah, tako da bi bil vsakdo drugi opustil namero zidati cerkev ob tolikih težavah in ob tako hudem nasprotovanju. Prepričani smo, da je edinole zasluga gospoda svetnika, da imamo danes cerkev, da bi ponosno lahko stala v vsakem mestu. Zato pa novemu gospodu svetniku kličemo: Bog vas še dolgo ohrani, da končate tako lepo započeto delo v čast božjo in dušni prid svojih ovčic, ohrani naj vas, da v zdravju in zadovoljnosti tudi še dolgo, dolgo med nami uživajte sadove svojega dela in trpljenja!

g Podoknica na cvetno nedeljo v proslavo prečastitega odlikovanca se je izvršila nad vse sijajno. Na stotine ljudstva se je zbralo zvečer pred župniščem, dasi je šele opoldne prišla vest o odlikovanju. Umetalni ogenj je čarobno razsvetljeval nočno tmino, rakete so liki strele švigale proti nebu, vmes pa so odmevale radostne pesmi iz svežih grl navdušenih pevcev. — Blejci so pokazali, kako cenijo in ljubijo svojega pastirja.

g Deputacija ključarjev in uglednejših mož se je takoj po serenadi poklonila slavljencu, da mu čestita k zaslužnemu odlikovanju. G. kapelan je v izbranih besedah opisal delovanje in trud slavljenca bodisi kot dušnega pastirja, bodisi kot graditelja nove cerkve. Ganjeni so okolistoječji pritrjevali: videlo se jim je, da so jim besede takorekoč vzete iz srca. Ganjen se je zahvaljeval tudi gospod jubilan za presrečne izraze ljubezni in udanosti, pripisujoč zasluge ne sebi, ampak Bogu in dobrim rokam ljubljenih Blejcev.

To je bil prvi del slavnosti. Drugi del se je izvršil veliki terek popoldne, ko so prišli duhovni sobratje s preč. gospodom dekanom na čelu iz celega bleškega kota in tudi iz bolj

oddaljenih krajev čestitat bleškemu gospodu svetniku.

g Gospod kipar Vurnik v Radovljici je ravno veliki teden tudi izvršil dva keruba za veliki oltar iz samega na finejšega marmorja. Podaril ju je bleški cerkvi gospod Jasbitz — po rodu Blejec, ki pa živi sedaj v Trstu — v zahvalo za zdravje dobljeno na Bledu. Angela sta izvršena v obliki, kakor jo zahteva gotika, oblečena v levitsko obleko: dalmatike. Vesel je človek teh dveh angelov iz dveh vzrokov: prvi zaradi neizrečeno natančne fine, izvršitve. Nobena guba ni brez vzroka, vsak udarec s kiparskim diletom premišljen, anatomija natančna. Posebno pa se človek veseli teh dveh angelov drugič: zaradi fiziognomije, izraza v obrazu. Kar oddahneš si, ko vendar zopet nakrat ugledaš obraze, ki niso pobrani z ulice in posneti po obrazih mladih gospodičev s sentimentalnim izrazom dvomnega značaja, ampak obrazi mladeničev z izrazom globoke, moške, obenem ne vsakdanje ampak nadzemske pobožnosti, z izrazom, svetega strahu, ljubezni in spoštovanja. Gospod Vurniku moramo posebno čestitati na vrlo uspelem delu!

g Gregorčičev slavnostni večer na velikončni ponedeljek je prav častno uspel. Zlasti je ugajalo petje bodisi moški ali mešani zbor, posebno sta nas oba solista razveselila. Če se izobrazita kot solista, bosta s svojim lepim in če treba tudi krepkim glasom še veliko lahko dosegla. Med petjem so se vrstile primerne deklaracije. Slavnostni govornik je v poljudni obliki kazal navzočemu občinstvu Gregorčiča kot pesnika, kmeta in trpina. Oder je krasila nalašč zato priliko narejena izvirna slika. Seveda so se pele le pesmi, ki so zložene na besede Gregorčiča. Tako nam je slavnostni večer vsaj povečjem pokazal, zlasti preprostem narodu tako priljubljenega pesnika in nas še bolj vnel v ljubezni za lepoto naše domovine in milega materinega slovenskega jezika.

Iz raznih krajev Gorenjske.

g Iz Črnega vrha. Z ogorčenjem smo že večkrat slišali, da nekateri hujškači v občini Trata sedaj ob priliki ondotnih občinskih volitev izrabljajo g. Čebaška, bivšega našega župnika ter sploh vse naše farane v svoje strankarske namene. Najprej povemo, da besedi: »Pri nas so šle iz hleva krave, pri vas bodo šli pa voli, če bote tega gospoda poslušali« ni govoril tisti naš posestnik, ki je bil obrekovan, jih tudi ni mogel govoriti, ker je bil sam v stavbenem odboru. Da bi pa za našo občino tako zaslužnega gospoda župnika farani naši kleli radi stroškov pri gradbi nove cerkve, sploh ni znano pri nas; pač pa vsakdo vé, koliko je njega gradba stala ne le glede na skrb, marveč tudi gmotno in ga še stane. Vsled tega je gospod župnik bil in je še vedno pri nas v najboljšem spominu, kar dokazuje že samo to dejstvo, da je bil enoglasno izvoljen za častnega občana. Kar se tiče stroškov pri zgradbi cerkve, g. župnik ni delal svojevoljno, ampak vedno v sporazumu celega stavbenega odbora, ki se je vselej posvetoval tudi z občinskim odborom. Za napravo velikega oltarja so bili vprašani za svet vsi farani. Torej se z grdim obrekovanjem proti g. župniku Čebašku čuti prizadetega ves stavbeni odbor z občinskim odborom vred, kateri bo že poskrbel za imena obrekovalcev in si znal poiskati zadoščenja, ako obrekovanje ne bo nehalo. Koliko pa naša cerkev stane, ni nobenemu tratarskemu hujškaču nič mar, ker ga menda do sedaj ni in ga tudi za naprej ne bode stala niti vinarja. Mi pa smo na cerkev ponosni; kar stane, bomo tudi plačali; gospodu župniku Čebašku pa še enkrat: srčna hvala za ves trud in požrtvovalnost!

Dolenjske novice.

Iz litijskega okraja.

d Prežganje. Dne 1. aprila ob treh popoldan vršil se je tu volivni shod za volivce trebeljanske občine in Prežganja, Stange in Janč. G. kandidat Slovenske Ljudske Stranke vođa Povše je prihitel na shod, da se predstavi volivcem in razvije svoj program. Navzočih je bilo nad 300 poslušalcev, večinoma volivcev iz obširne občine. Sklicatelj shoda, g. domači župnik pozdravi navzoče, predstavi kandidata in predlaga za predsednika župana Josipa Gale. Z vzklikom se izvoli predsednikom in dá besedo gosp. vodji Fran Povsetu. V enournem govoru razvija g. vodja v poljudnih in domačih besedah program Slovenske Ljudske Stranke kar se tiče posebno kmečkega stanu. — Poslušalci so z navdušenjem poslušali govor in mu pritrjevali. Gosp. duhovni svetnik in župnik v Stangi se oglasi k besedi in pravi, kako sta z g. Povsetom bila sošolca, kako vzgledno domače življenje ima in ga priporoči, da naj 14. maja pridejo vsi na volišče zanj. Ravno tako z lepimi in vznesenimi besedami g. župan Gale povdarja, kaj je že vse storil g. Povše dosedaj za kmeta in upa, da bo tudi zanaprej. Oglašajo se navzoči kmetovalci in stavijo razna vprašanja na kandidata. Posestnik Omahen vpraša kaj je s prošnjo vasi Volavljve za vodovod, poslan pred letom na deželni odbor. G. Povše odgovori, da pride zadeva kmalu na vrsto. Posestnik Janez Marolt iz Vnanjarjev prosi za to, da se zajec proglasi kot škodljiva žival in jo sme vsak ustreliti. Povše odgovori, da v prihodnjem državnem zboru bo prišla stvar na vrsto in najbrž tudi zmagala. Posestnik Anton Marolt prosi, da bi žganjekuha iz sadja za domačo rabo bila davka prosta. G. Povše odgovori, da so kmečki poslanci že večkrat prosili finančnega ministra, naj to odpravi in rekl, da financarji več veljajo, kar se dobi davka od malih žganjekuhov; tudi zanaprej bodo tako delali. Posestnik Janez Končar iz Gabrija vpraša, zakaj glavarstvo v Litiji ni dovolilo, da bi se smelo v Veliki noči z možnarji streljati pri procesiji, ljudje so silno razkačeni radi tega na glavarja v Litiji, zlasti še zato, ker v dotičnem odloku okrajnega glavarstva, kjer se prošnja odkloni, stoji, da se zato ne dovoli z možnarji streljati, ker to pobožnost pri procesiji moti. — To se pravi se norca delati iz procesije. G. Povše vzame dotične odloke s seboj in pravi, da bo šel z njimi k deželnemu predsedniku in izposloval, da se pri procesijah, ako ljudje žele in zahtevajo, sme streljati; pravi, za božjo čast bomo menda vendar smeli streljati. Na poziv g. župana vsi navzoči zakličejo trikrat živjo g. Povsetu in izjavijo, da 14. maja pridejo vsi do zadnjega na volišče.

d Trebeljevo. Navada je sedaj vedno bila, da so ljudje pri procesiji v Veliki noči in sv. Rešnjem Telesu z možnarji streljali in do sedaj vedno od glavarstva dovoljenje dobili. — Letos pa je okrajno glavarstvo v Litiji prepovedalo streljati pri procesiji o Veliki noči na Jančem in Prežganjem in sicer radi nečuvno smešnega, birokratičnega vzroka, češ, da streljanje pobožnost pri procesiji moti; z drugo besedo se pravi to norca delati. Res je deželni predsednik Hein leta 1901 izdal nove policijske predpise glede streljanja z možnarji raditega, ker se je veliko nesreč zgodilo; tamkaj se edino glavarstvom daje pravica, dovoliti streljanje. Vložiti se mora prošnja, kolekovana za jedno krono, postaviti paznika, če se vse to izvršuje, je nemogoča kaka nesreča. Dal pa je dotični Hein tajno navodilo, kdaj morajo dovoliti, to so zlasti procesije o Veliki noči in sv. Rešnjem Telesu. Prošnji

glavar je tudi vselej dovoljeval. Sedaj pa pride novi glavar Parma in kratkoma odkloni take prošnje. Ko so ljudje to zvedeli, so bili silno razkačeni, posebna na Jančem, hoteli so iti takoj nad glavarja raditega; čudno se jim zdi, zakaj bi ne smeli čast skazati Bogu s streljanjem za svoj denar, saj državi uslugo store, ker kupijo smodnik. To ni drugače, kot nagajanje; po našem mnenju streljanje povzdiguje pobožnost; čudno, da so gospodje pri glavarstvu tako pobožni, da jih streljanje pri procesiji moti v molitvi. Le z veliko silo so se ljudje dali pregovoriti, da niso streljali. Vsa stvar se je izročila gosp. Povšetju, naj izpostuje pri g. deželnem predsedniku, da naj glavarstvo drugače postopa in da ni treba ljudstva dražiti.

d Iz Vač. Dne 28. t. m. bode na Vačah volivni shod. Na shodu bode govoril naš velezaslužni kandidat g. Povše. Pridite volivci tudi iz sosednjih občin v velikem številu, da pokažemo našemu prihodnjemu poslancu svoje zaupanje in bodimo veseli, da dobimo tako dobrega poslanca, kajti on je že storil veliko koristnega za kmeta in bode gotovo tudi še v prihodnje. Shod bo ob 3. uri popoldan.

d Umrl je v Hotiču dne 25. marca France Bric v 29. letu svoje mladeniške dobe po dolgi in mučni bolezni; ranjki je bil vzoren mladenič in zvest »Domoljubov« naročnik. Svetila mu večna luč!

Iz Šmarja pod Ljubljano.

Petin dvajsetletnica je obhajala požarna bramba v Šmarju. Ob tej priložnosti so bili odklikovani Garbas Jožef iz Tlak, Babšek Iv. in Žitnik Jožef iz Šmarja. Čudno se nam je zdelo, da se je ta slovesnost obhajala na Škofelci in da se za to ni dobilo prostora v Šmarju. Ali bo škofelska požarna bramba ob petindvajsetletnici šla v Šmarje? Nam se zdi, da se je v Ogorečevem žepu oglasila lakomnost.

Zahvalit so se prišli. Rus na Grosupljem je jeseni sklenil bratovščino z zajcem in je napadal grosupeljsko lovsko društvo, da hoče potrebiti vse zajce. Kdo je bil tega bolj vesel, nego zajčji rod! Sklenili so torej, da se Rusu skažejo hvaležne. Poseben odbor zajcev se napravi neko noč na pot in ker je Špan iz Cikave dajal pri Rusu za pijačo v liberalne namene, zato je Rus tako trdo smrdel, da ga zajci niso mogli priklicati. Vendar pa je vsak izmed njih zaznamoval eno drevesce na Rusovem vrtu v dokaz, da niso pozabili svojega dobrotnika, ki se je neustrašeno potegnil za njihovo zdravje in življenje. — Rus je drugo jutro z žalostnim srcem vzel to njihovo hvaležnost na znanje.

Iz Št. Ruperta.

d Iz Št. Ruperta. Začeto je bilo dobro. Slov. katoliško izobraževalno društvo v Št. Rupertu je priredilo na Velikonočni praznik svojo prvo predstavo. Igrala se je igra: »Krčmar pri zvitem rogu«. Mladeniči so vrlo dobro igrali. Posebno krčmar se je odlikoval, toda tudi drugi so dobro igrali. Brivec je prav lepo opravil svojo nalogo, da je bil krčmar ves bel in se ga je tudi poučilo, da ni dobro med mašo točiti. Mladeniči le tako naprej! Občani, pristopite sedaj v obilni meri k društvu, da bode prihodnja veselica tem lepša. Naprej!

d Kandidat Stare v Št. Rupertu. Sicer dober človek, ali zdi se človeku, da mu malo manjka, ker si upa tako nastopiti. No, hudega ni bilo nič. Dobil je eden glas, ko se je glasovalo v Freljihovi gostilni zanj. On naj se zavaruje pri banki »Slaviji«, katere zastopnik je neki Rugelj, ki zavaruje »propadle kandidate«. Na ta način bode tudi banka kmalu falirala.

d Shod S. L. S. izvršil se je nad vse sijajno. Bilo je navzočih krog tisoč volivcev. Shod je otvoril g. dr. Šusteršič. Govoril je kandidat dr. Hočevar in dr. Šusteršič in drugi. Po odhodu Mokronožanov je bil enoglasno potrjen kandidat dr. Hočevar od več kot 900 volivcev! Več prihodnjič. Ena resolucija se je posebno glasno odobravalna, namreč: Proč z lovsko postavo. Tudi železniško vprašanje je bilo odobravano, ko se je zahtevalo, da mora Št. Rupert dobiti bližje svojo postajo.

Iz ribniške doline.

d Od Sv. Gregorja. Nesrečen dan je bil 3. april za Jerneja Ponikvar, posestnika v Črncu, ker ta dan je šel orat s čilo in zdravo dveletno telico, vredno nad 200 kron. Kar nenkrat mu pade na tla in v istem hipu pogine.

d Iz Globeli pri Sodražici. Za zidavo kapele sv. Družine na Sedlu, v Globeli pri Sodražici, je nabral staveni odbor 2200 kron. K temu so veliko pripomogli naši vrli Amerikanci v Evelethu (Minnesota.) Nabrala sta pri ondotnih Slovencih: Leopold Marolt in Iv. Mihelič, oba iz Jelovca pri Sodražici, znesek 170 kron. Na Eli (Minnesota) nabral je Ignac Čampa, tudi iz Jelovca, 250 kron. Na Hibingu (Minnesota) je nabral Primož Oražem 150 kron; Ignac Hočevar in Franc Kovačič, iz Globeli doma, nabrala sta na Eli (Minnesota) 167 K; ostali znesek zložili so domačini in okoličani ter preč. gospodje duhovniki po deželi, zlasti naši rojaki. Vsem nabiralcem in darovalcem se staveni odbor najprizračneje zahvaljuje; Vsemogočni naj povrne vsem stotero. Ker nabrana vsota še ne pokrije polovico stroškov za zidavo samo, si usoja staveni odbor ponižno prositi vse prijatelje svete Družine, da nas v tem bogoljubnem delu podpirajo. Darove je poslati župnemu uradu v Sodražici. — Staveni odbor za zidavo kapele sv. Družine v Globeli pri Sodražici.

d Novice iz Strug. Novi predsednik krajnega šolskega sveta je priljubljeni župnik Anton Golf, podpredsednik pa župan Andrej Hočevar, kakor je pri nas sploh navada. Gospod se je sicer branil tega bremena, toda odborniki se niso ozirali na to in so mu dali po vrsti glasove in izvoljen je bil na mah kot bi treščilo. Župan Hočevar, ki je sedem mesecev, pod odhodu župnika Kerna, nosil to sitno breme, se je veselo oddahnil. Vendar pa te službe nismo naklonili gospodu župniku radi sitnosti, temveč zavaljo zaupanja in časti. — Kaj bo za zdaj? Tukajšnji mesar in gostilničar J. Vidmar je na veliki petek nagloma umrl. Res ima mesar veliki petek najbolj čas umreti, vendar smo pa Stružanci v zadregi, ker smo ob svojega edinega mesarja. Treba bo dobiti drugega, ali pa se navaditi »prežgane župe«.

— 14. maja oddali bomo svoje glasove gospodu Jakliču, ki ima glavo in srce za kmeta. — Naša nova cesta. Delala nova se bode nam cesta, — že veseli se čevljarja nevesta, — Na vrtnikova hranilnica v Laščah. Ta hranilnica je podobna lampici, kateri zmanjkuje olja in jame plamenček pojemat. Tedaj začne v lampici nekaj cvrčeti in semtertje se potegne plamenček prav močno kvišku. Tako se godi zdaj v Navrtnikovi hranilnici. Olja je že nekaj let sem primanjkuje, ker ga je nekdo precej odlijl v svojo lampo in je šel z njo v Ameriko. Zdaj je pa nekaj začvrčalo v hranilnici, da bi postali ljudje pozorni na njo, in pokazali so se plamenčki v podobni rdečih listov, ki so rabiti po durih in voglih v Laščah in drugod. Obrestno mero so povišalo za 25 krajcarjev na leto pri sto goldinarjih. Pa menite li, da za ves denar, kar ga ima notri? O ne! Samo, kar bo kdo nanovo prinesel. Ali se to pravi ljudem pomagati, ali pa ljudi loviti? Kadar bi zopet kaj več vlog nabrali, pa bi se zbrali zo-

pet moške in bi znižali obresti na prejšnjo mero. Saj jih poznamo, kako znajo. Svol čas so obljubili, da bodo dajali posojila po 5 odstotkov obresti, pa še vedno zahtevajo višje obresti. Kjer ni moštva, tam ni zaupanja in naš kmet ni tako kratkoviden, da bi za 25 kr. postavljaj sto goldinarjev v nevarnost. — Jakličev volivni shod bo v nedeljo, 14. aprila, po krščanskem nauku.

Iz raznih krajev Dolenjske.

d Iz Javora pod Ljubljano. Pri Velikonočni procesiji so se razuzdani fantalini za veliko bandero v cerkvi stegli, ker niso pustili onemu nositi, ki ga je določil g. župnik. Ko je neki navzoči tuji faran jih grajal, da je to surovo in grdo, se v cerkvi za staro bandero pripravili, so pričeli še njega tepsti in suvati. Žalostno je, da mladeniči medsebojno sovraštvo celo v cerkvi kažejo in tako faro sramote.

d Od Sv. Križa. Umrla je pri nas pobožna deklica Terezija Koretič 10. t. m. Bila je članica Marijine družbe. Pokopali so jo zelo slovesno. Bolehala je že dve leti. Bog ji daj večno luč! — Pri nas se bo zidala sedaj nova cerkev. Bili smo dosedaj brez stolpa. Zdaj bomo začeli staro podirati maja meseca in potem bomo z božjo pomočjo začeli delati novo. Bog daj, da bi zgradili brez vse nesreče zopet hišo božjo!

Notranjske novice.

Iz raznih krajev Notranjske.

n Logaške novice. Gospod Lenassi, župan gorenjelogaški je vendarle odstopil. Dolgo se je guncal. Vzrok pravzaprav je tale. Lansko leto je zgradila občina novo sodniško hišo največ po njegovem prizadevanju in seveda skozinskoz pod njegovim nadzorstvom. A ta stavba, ki naj bi mu bila v veselje, mu je postala v žalostno sramoto. Cel kup napak ima. Zlebovi so na strehi, ne ob njej in tako je pozimi voda curkoma drla skozi streho. Treba jih bo prestaviti. Voda nima odtekat nikamor, ker je hiša prenizko postavljena. Tako zastoji v straniščih in ne preprjetno se širi po lepi stavbi. Pa vodo bo še težko odpeljati. Stanovanja tudi niso kaj prida. V nekaterih je vlažno, da ni moč v njih bivati. Tako pokažena stvar ni prijetna. Gospod župan je raje odstopil, kot da bi to popravljaj. Da bi pa pri ljudeh le še zmirom ostal v veljavi, se izgovarja, da ga je k odstopu prisilila neka notica, ki je bila o njem zadnjič v »Domoljubu«. Za »Domoljuba« je to častno, ker kaže, kakšno moč ima nad liberalci. Priča pa tudi, da smatra g. Lenassi za jako neumne one, katerim to natveza. In ti se bodo li spametovali? Ni upati. Kot do zdaj bodo zatelebani v ljubeznivega gospoda Lenassija. — S. L. S. napravi shod volivcev v nedeljo, 14. aprila, ob treh popoldne v Gorenjem Logatcu v prostorih »Katoliškega izobraževalnega društva«, ob pol šestih pa v Dolenjem Logatcu pri »Kokolovcu«. Govorila bosta gospod dr. Šusteršič in gospod Gostinčar. — »Lurško pastirico« se ponavljale dekleta Marijine družbe na belo nedeljo. Prvič so jo bile igrale velikonočni ponedeljek. Uspeh je bil obakrat izvrsten. Male deklice iz Lurda, zgovorna pristavka Barba, grofinja Eleonora, županja lurška, vsaka je bila na pravem mestu. Krasne obleke angelov in bele gospe so pričale, da imajo dekleta okus za lepo in da znajo same kaj napraviti. Precej učenja, precej priprav je treba, da se igra taka težka predstava s to točnostjo, ki smo jo

občudovali. A nadarjenost in pridnost se težav ne strašita. Marijini družbi naše priznanje.

Iz Dolenjega Logatca. Račun jim bode zmešal glave, tako se govori zdaj pri nas. In kaj bi se pa tudi ne; tako delo, ki se je pri nas izvršilo, da misliti. Pa da ne bodo ljudje preveč mislili, kakšne umotvore smo pri nas napravili, vam kar na kratko povem: zvonik podružnice sv. Nikolaja je imel zelo star in slab klobuk. Ko je nekoč neki častnik vprašal vaškega kovača, zakaj se tako po strani drži, mu ta resno odgovori: »Proč se odpravlja, ker ima tako slabe gospodarje.« Ko bi bili na Francoskem, bi naš slavni odbor hitro sklenil ga podreti. Ker pa smo še v Avstriji, so mu pa milostno prizanesli in sklenili, nekoliko ga popraviti. Poklicali so inženerja, da je načrt napravil, potem so pa šli po hišah, koliko bode vsak posestnik prostovoljno prispeval. V načrtu so kazali, da bodo zvonik precej zvišali in cerkev nekoliko podaljšali in jo prenovili. Občani vsi veselji, da se bode tako prepotrebno delo vendar enkrat pričelo, so precej visoke svote obljubili, in čuhte, kaj so vse naredili. Prej trdni zid iz kamnja so podrlji do štiri metre in ga nadomestili s puhlo opeko; in pa novo streho napravili; to je vse delo, ki so ga naredili, in zdaj pravijo, da je to stalo 14.000 kron. Ljudje so obljubljene svote večinoma plačali, tam pa ni denarja in skoraj vse na dolgu; še tisto, kar plačajo, se jim mora s tožbo izsiliti, tako da morajo povrh obresti še tožne stroške plačati. Mi pa jim v brk povemo, da ne damo niti vinarja, dokler bode stala protiverska logaška trdnjava, da bi naše težko prislužene denarje tako brez premisleka razsipali. Res zelo potrebna je naša cerkev temeljitega popravila, tako da se vernemu kristjanu milo stori, ko jo vidi. Toda dokler bode liberalna trdnjava gospodarila, ne damo vinarja več, magari če se prav v razvaline sesuje, bodo vsaj drugi ljudje imeli svarilen zgled, kaj je liberalno gospodarstvo.

n Iz Blok. Eden zagriženih pristašev narodno-napredne stranke izlil je žolc svoje umazane duše nad mojo osebo v »Narodu« št. 73 z dne 30. marca 1907. Korajže seveda nima, priti z imenom na dan. Pozivljam ga, naj pove svoje ime, da se potem resno pogledava in obraz. Kar meni očita, je zame častno, ker list a la »Narod« mi ne more kratiti časti, posebno za to, ker je vse, kar mi očita obrekovanje in laž stranke, ki tudi na Blokah umira. Kdaj sem se vtikal v občinske reči? Kdaj sem se vtikal v zadeve vožnje pošte, o kateri ve vsa fara toliko povedati? Kdaj hodil od hiše do hiše agitirat in »backe« lovit? Bloško ljudstvo naj si posebno zapomni besedo »backi«! Kdaj krivico delal v šoli, za lase vlekel ljudi v cerkev? Kdaj se naslanjal z »bлагословljenim« telesom ob stene? Fej takim lažnikom? Da pa bo imel dopisnik priliko, še nadalje lagati, povem mu, da priredim shode po vaseh, pri katerih preberem laži o meni, da dam ljudstvu priliko, prepričati se o vrednosti narodno-napredne stranke. Prvi fiasko je bil Chamov shod, drugi pa bo laži-dopis o meni v »Narodu«. Zatorej grem neustrašeno v boj zoper vse bloške liberalce, 14. maj pa pokaže, komu ljudstvo zupa, vam ali meni, obrekovanemu, pritepenemu, revnemu kaplanu. — Tomaž Zabukovec, kaplan.

n Iz Logatca se piše: Neizprosna smrt nam je odvzela našo predrago dobrotnico in botro gotovo 700 otrokom, nadalje kumico naše zastave gasilnega društva, gospo Josipino Tolazzijevo v Čevcih v Dol. Logatcu. Pokojnica je bila stara 65 let in bila zares preblaga krščanska duša. Kdor je potrkal na njena vrata s prošnjo, niso se mu samo odprla, temveč široko odprla, in prošnja ni bila ni-

kdar zavržena. Pogreb, ki se je vršil na veliko nedeljo popoldan, bil je zares veličasten. Tu si videl meščana, tržana in vaščana, in uboge sirote, katere je pokojna vedno obdarovala. Vse je jokalo in zdihovalo. Solški otroci so tako glasno jokali, kakor da bi njihovo lastno mater pokopavali. Naše in cerkniško gasilno društvo ji je izkazalo zadnjo čast, za kar se Cerkljčanom prisrčno zahvalujemo. Priporočamo jo v blag spomin in molitev. N. v m. p.!

Kmečka zveza za Notranjsko.

NEKAJ IZ GOVORA DR. ŠUSTERŠIČA.

Liberalci »prijatelji kmeta« samo pred volitvami.

Ko se bližajo volitve, pridejo ti ljudje med Vas in ata Žužamaža, (Hrupna veselost) ki 52 vinarjev davka plača, nakrat postane kmet ter pravi, da ne smete voliti Žitnika, ki je v državnem zboru delal in glasoval za splošno in enako volivno pravico (Klici: Živio dr. Žitnik!). Neki Kam, ki je od ljubljanskih liberalcev plačan, tudi sedaj pred volitvami prihaja med Vas. Nikoli prej ga niste videli v svoji sredi in sedaj naj bi ta človek ruval proti dr. Žitniku, ki je bil ob vsaki uri in vsakem času svojim volivcem na razpolago. (Klici: Ne bo. Ga nihče ne posluša!) Dr. Žitnika ste v preteklih šestih letih videli obilokrat v svoji sredi, kadarkoli ste želeli in prišel je, če je bil tudi časih hudo bolan. (Klici: Živio Žitnik! Še ga hočemo!) Lahko je dr. Žitnik hodil med Vas, ker je imel mirno vest, da je na Dunaju delal v Vaš blagor in v Vašo korist. (Burno odobravanje.) Komu bode torej več verjeti? Onemu, ki Vam je vedno stal ob strani, ali onim, katere videte med seboj le ob volitvah, potem jih pa nič več ne vidite. Če bi volili Jožo Dekleva, si bi slabo izbrali in ali bode potem šli pritoževati se h Kamu ali ati Žužamaži ali Joži Deklevi v njegov zadolžen hotel? Upam pa, da ne bodete slabo volili in da se od liberalnih agitatorjev ne bodete dali ogoljufati! (Klici: Nikdar ne!) Ako ste prepričani, kie je resnica, veste, kaj Vam je storiti! (Klici: Živio Slovenska Ljudska Stranka!) Celih šest let niste slišali nič od »neodvisnih kmetov«, ki pravijo, da so »neodvisni«, dasi ga ni na svetu človeka, ki bi bil popolnoma neodvisen. Po volitvah bodo pa ti »prijatelji kmeta« naenkrat zopet izginili! (Klici: Kakor vedno, a mi se ne pustimo od teh ljudi potegniti!)

Liberalci sami priznavajo, da je liberalna stranka za nič.

Ni čuda, da se niso upali podpisati, ker za njimi stoji uredništvo »Slovenskega Naroda« in liberalna stranka, saj veste, da vsak, kdor hodi med Vas kot »neodvisen kmet«, je desetkrat štemplani liberalac. (Klici: Tako je!) V Ljubljani so ti ljudje dobili navodilo, naj na kmetih povdarjajo, da nimajo nobene zveze z liberalno stranko. (Veselost.) Kaj bi, možje, meni rekli, ako bi Vam dejal, jaz nisem dr. Šusteršič, jaz sem ata Žužamaža? (Klici: Dejali bi, da lažete.) Tako je! Tisti, ki so bili vedno liberalci, ostanejo liberalci! S tem, da si sedaj ne upajo povedati, da so liberalci, sami podpisujejo smrtno obsodbo liberalni stranki, ker s tem sami priznavajo, da je liberalna stranka za nič, da je ljudstvu sovražna stranka, kajti če bi bila kaj vredna, ne bi jih bilo sram povedati, da so njeni pristaši! Mi pa se nič ne bojimo, mi s ponosom priznavamo, da smo od Slovenske Ljudske Stranke, (Živo-klici) ker vemo, da je S. L. S. poštna stranka, da stoji in pada z ljudstvom! (Veliko navdušenje.)

»Prijatelj kmeta« Pepe Dekleva in deželna naklada na žganje.

Liberalci so priredili tudi v Št. Petru shod. Pred Grižmanovo gostilno ste videli Pepeta Dekleva kak revež je, da niti govoriti ne zna. Ali bode te mutastega moža pošiljali na Dunaj in ta Vam bo kaj pomagal? Sedaj pa se pomenimo, kak prijatelj kmeta je Dekleva. Naklado na žganje je dežela dolgo časa dajala v najem. Imeli so jo v zakupu Dekleva, 20kratni milijonar Gorup in taki »neodvisni kmetje«. Naši poslanci so se temu uprli ter zahtevali, da dežela sama pobira to naklado. Liberalci so se temu upirali radi svojih pristašev Dekleve in Gorupa — a naši poslanci so zmagali. Dežela je profitirala ogromne svote, par milijonov, ki bi sicer, kakor so liberalci zahtevali, izginile v žepih Dekleve in Gorupa. Kaj bi bila posledica? Da bi dežela imela toliko manj dohodkov in Vi bi morali plačevati več deželnih naklad. Taki prijatelji kmeta so »neodvisni kmetje«.

Liberalni najemniki mitnic.

Državni zbor je odpravil mitnice na državnih cestah. Od teh mitnic je država imela le dva milijona kron, štiri milijoni so pa stekli v žep najemnikov mitnic, med katerimi je bil tudi Jože Dekleva. Proti odpravi mitnic na državnih cestah je v državnem zboru glasoval le en sam poslanec — dr. Ivan Tavčar, prijatelj Jožefa Dekleve in drugih takih neodvisnih kmetov, ki sedaj tod okolu letajo!

Laži liberalcev o novih davkih.

Na svojem slabem papirju so liberalci tudi natisnili, da Vam je dr. Žitnik le nove davke nakopal. Od leta 1900 naprej je bil v državnem zboru sprejet le en sam nov davek — na vozne listke. Naša stranka je kot en mož glasovala proti temu, a je ostala v manjšini, za ta davek so pa glasovali prijatelji Jožefa Dekleve Tavčar, Ferjančič in Plantan. To je resnica! Naša stranka je rekla v državnem zboru: Če že napravite davek, napravite ga na vozne listke prvega in drugega razreda, ne pa na vozne listke tretjega razreda, kjer se vozi revno ljudstvo. Sedaj pa nekaj še za ato Žužamažo in postojinske volivce. Krščansko-socialni poslanec Axmann je predlagal ob tej priliki, naj se določi na vozne listke na Južni železnici nižji davek, ker ima Južna železnica večje tarife in se ljudstvo po Južni železnici itak najdražje vozi. Proti temu so glasovali kot en mož vsi slovenski liberalni poslanci, tudi zastopnik trga Vipave Ferjančič.

Škof in davek.

Liberalci na svojem papirju kriče, da so naši poslanci izposlovali, da se je škofu odpisalo 150.000 kron davka. Tudi to je liberalna sleparija! Jaz sem o tem nekoč čital in šel sem vprašat v škofijo in izvedel sem, da je vlada predpisala škofu previsok prispevek za verski zaklad, češ, da mora v ta verski zaklad plačati vsako leto 18.000 kron. Kdor pozna našega škofa, ve, da kar ima on, dá ljudstvu, da je sezidal gimnazijo, ki stane en milijon kron, da sploh ničesar nima in da je torej rekel, da mu je 18.000 kron nemogoče plačati v verski zaklad. Liberalni minister je škofu prav dal in liberalni minister je odredil, da plača škof v verski zaklad 6.000 kron in da deželna vlada ni imela prav, ko je zahtevala od njega 18.000 kron! Poslanci pa s tem nič opraviti nismo imeli. Kaj bi imeli sploh Slovenci od tega, ako bi škof namestu 6.000 kron plačal na Dunaj 18.000 kron. Saj je vendar bolje, da denar v deželi ostane, ker škof itak vse narodu dá!

Cerkveno premoženje in liberalci.

O cerkvenem premoženju upijejo liberalci, ker so izračunali, da ima katoliška cerkev

v Avstriji 813 milijonov cerkvenega premoženja. V to pa so pršete vse cerkvene stavbe, katerih nekatere so po mestih vredne na milijone, ker so jih verniki prostovoljno tako dragocene zgradili, vštete so vse monastre, vsi kelihj itd. — seve se potem »cerkvenega premoženja« nabere, ali pa kaj to nese? (Klicij: Nič!) Pred šestimi leti so liberalci agitirali, da bodo na Dunaju predlagali, naj se cerkveno premoženje razdeli, na Dunaju so bili pa o tem tiho, ker so vedeli, da bi bilo to tako neumno, da bi se jim še Drobničeve krave smejale.

Duhovniške plače.

Liberalci vpijejo, da so se duhovnikom zvišale plače za okroglo devet milijonov. To ni res. Za celo Avstrijo znaša zvišanje 4 milijone 800.000 kron, tako da pride na vsakega prebivalca 25 vinarjev. Tudi liberalci so za to glasovali in celo dr. Tavčar. Poboljšale so se pa plače le tistim duhovnikom, ki imajo slabe fare in slabo službo. Tisti duhovniki, ki imajo dobre fare in pa škof morajo še sami plačevati. Sicer pa duhovnik potrebuje dobro sukno. Duhovniki so skoro vsi kmečki sinovi, zakaj bi ravno duhovnikom ob sedanjih draginjah nič ne pravoščili. Zakaj pa liberalci in socialni demokratje tako molče o Rotšildu, katerega bilanca znaša 11 tisoč milijard, t. j. 440 milijonov vsako leto in 1 milijon 200.000 kron na dan. To bi se pač bolj splačalo deliti kot cerkveno premoženje, a liberalci in socialni demokratje vidijo povsod le samo »cerkveno premoženje« in duhovnike, pred ljudom se pa skrivajo.

Liberalci proti kmetu. — Ne verujte liberalcem, volite proti liberalcem!

Kot v deželnem zboru so liberalci tudi v državnem zboru nastopali proti kmetom. Slovenska Ljudska Stranka je pritorila, da bo odslej na Kranjskem deset kmečkih poslancev in le eden iz Ljubljane mesten. To je dosegla S. L. S., liberalci so pa hoteli od teh deset mandatov tri mandate odgrizniti kmetom in jih dati mestom, hoteli so pa tudi ostale kmečke okraje tako zveržiti, da bi ilirsko-bistriški okraj volil z ribniškimi. Take postave lahko pričakujete, če bi poslali na Dunaju take poslance, kot je Jožef Dekleva, ki bi delali tako, da bi bilo liberalcem prav, ne pa da bi bilo prav vam! Liberalci bi vam hitro vzeli to, kar smo vam mi pritorili: splošno in enako volivno pravico. Kmečke razmere se morajo zboljšati le po pravični volivni pravici. Sedaj bo kmet imel večino v državnem zboru! Zato pošljite le prave može v državni zbor, potem vam izvojujemo pravico tudi v deželnem zboru in naj Arko še tako zvoni z zvoncem. Vaša naloga je poslati na Dunaj take može, ki bodo za poštene in kmetu pravične postave! Držite se onih, ki jih ne vidite samo med volitvami.

Obsodba liberalcev in „Slov. Naroda“.

Iz Blok. Izjava. Lažnjivemu dopisniku liberalne cunje se prirsčno zahvalim. Hotel me je uničiti, a dosegel je ravno nasprotno. Značajno in možato bloško ljudstvo kar očitno obsoja dopisunovo namero. Dobro je, da se ni podpisal, sicer bi ga nihče več ne povohal. Osebné in resnične napade bi lahko vrnil bloškimi liberalcem. Smrdelo bi strašno! Toda tega ne maram. Strankin boj pa bom nadaljeval, bodi komu ljubo ali ne. Čast, katero mi je hotel vzeti liberalni lažnjivec, je rešena s tem, da mi ljudstvo izkazuje povsod svoje zaupanje! Liberalnim mogot-

cem se nisem nikjer in nikoli klanjal, zatorej se tudi bloškimi milijonarjem ne bom. — Tomaž Zabukovec, kaplan.

Izjava. Podpisani gostilničarji in gostilničarice bloške fare izjavljamo, da naš g. kaplan nikdar ni bil vjmen, kakor je hudobni dopisnik v »Slovenskem Narodu« z dne 30. sušca 1907, šte. 73 lagal. Da mu rešimo čast, podamo to izjavo ter potrdimo s svojimi lastnoročnimi podpisi. — Na Blokah, dne 4. aprila 1907. (Sledi 14 podpisov, ki so na vpogled v našem uredništvu.)

Izjava. Liberalci pa znajo! Ker so s Chamovim shodom izgubili sploh vse zaupanje pri nas, sebi pa nakopali največjo blamažo, zmislili so si zadnje sredstvo, da bi popolnoma ne bili poraženi. Spravili so se na našega splošno priljubljenega gosp. kaplana, kateri nam je odprl oči ter razjasnil nakane teh »neodvisnih« kmetov. Zato ga opisujejo in obrekujejo kot poslano kazen, kot divjaka, pijanca itd., ki v vsako stvar svoj nos vtika. Mi podpisani izjavljamo v imenu S. L. S., da je vse, kar je pisal »Narod« podla laž; zato se bomo odslej varovali naprednih volkov v ovčjih oblekah! Prosimo pa g. kaplana, naj nam priredi shode po vaseh, da bomo dne 14. maja odločno in nevstrašno pokazali, da smo hvaležni gospodu za ves trud ter s tem tudi sijajno rešili njegovo čast. Bog daj, da bi gospod ostali še dolgo v naši sredi, ker tako značajnih in nevstrašenih boriteljev za S. L. S. dandanes potrebujemo. — Na Blokah, dne 4. aprila 1907. (Slede podpisi.)

Iz raznih krajev.

Novice iz Amerike. V Pottsville se je razletelo 1000 funtov dinamita. Poslopje in več bližnjih hiš je razdejanih, 20 oseb ranjenih. — Lavrence Weir iz Rome je svojo ženo prodal za 6 dolarjev. — V Braddocku sta Jernej Podobnik in njegov sin na dvorišču pretresala smodnik. Po neprevidnosti se je smodnik vnel in eksplodiral. V hipu sta bila oče in sin oba v plamenu. Rešitev ni bila več mogoča. Oba sta v silnih mukah umrla. Doma sta bila iz Stare Oselice nad Škofjo Loko. Oče zapušča ženo in sedmero otrok. — V Jugoslovanski Katoliški Jednosti je vpisanih 7000 članov. Blagajničnega preostanka je 12.884 dolarjev. — Tovarne za izdelovanje kislega zelja so sklenile med seboj trust. — Združene države Severne Amerike delujejo na to, da se naseljevanje kolikor mogoče omeji. Posebna komisija odpotuje zato v Evropo. — V Denveru je spal Viljem Schnabel nepretrgoma 50 dni. Ko se je zbudil, je bil gluhi in nem. — V Jolietu je umrla soproga Martina Horvat. Istotam so ustanovili »Slovenski neodvisni politični klub«. — Urednik lista »Glas Svobode« Martin Konda je bil obsojen na eno leto težke ječe.

Ely Minnesota. Prosim nekoliko prostora v nam cenjenem listu »Domoljubu«, da nekoliko sporočim od naše naselbine Ely Minn. Tukaj v rudnikih z delom še dokaj dobro gre, dela se podnevu kakor ponoči, seveda samo 10 ur. Primerno število nas je okoli 1200 mož, kateri pa prenehamo z delom vsako nedeljo, tudi o praznikih, tedaj kakor nas vera uči, korakamo k sveti maši, katero nam berejo č. g. Very Rev. J. F. Buh, msgr., in sicer prvo ob pol 9., drugo ob pol 11., istotako nas k bogoljubnemu življenju vodijo. G. urednik, sporočim vam, da sem vesel, ko tako izvrsten listi izdajate. Veselega se počutim, ko izvem novice iz raznih dežel in krajev, še celo iz Amerike. Pač pa se mi neljubo zdi, ko se morate bojevati s takimi, ki so gobavi na možganih, ki so nasprotniki vsemu tistemu, kar

nas sveta cerkev uči. Ti ljudje potrebujejo okrcanja. Torej, g. urednik, le na delo in pogum za dobro stvar! Pozdravljam vse čitatelje po vseh krajih, tebi pa, dragi »Domoljub« želim vedno več rednih predplačnikov.

Strebersdorf. Čudno ime, kaj ne? Vendar »Domoljub« ga pozna. Vsaki teden me obišče, jaz ga z veseljem pozdravim in z zanimanjem preberem. Zato bi mu rad tudi jaz enkrat nekaj malega sporočil iz naše čeravno tuje vasi, ki leži 9 kilometrov severno od Dunaja. Dne 1. svečana je tu nagle smrti umrl čast. brat Placid, šolski brat. Namenjen je bil na Dunaj, da odda osebno spise za list »Pridni šolski otrok« v tiskarno; ko pa pride precej naglo na postajo, meneč da zamudi in hotoč vstopiti v železnični voz, se zgrudi, zadela ga je mrtvoud, in bil je mrtev. Pokojni je bil šele 35 let star, bil je profesor na tukajšnjem učiteljsku ter izvrsten risar. Naj počiva v miru! — Dne 7., 9., 10., 11. in 12. svečana so igrali gojenci tukajšnjega »Penzionata« veseloigre: »Gorje mu, kdor laže!«, »Ekscelesenca pri gozdarju«, »Zadnja dva goldinarja« itd. Velika dvorana je bila vsakikrat prenapolnjena. Dečki so izborno igrali v občno zadovoljnost občinstva. K sklepu in da bodo cenjeni bralci bolje razumeli navedene vrstice, naj še povem, da je tu dom čast. šolskih bratov, ki imajo tu svoj noviciat in školastikat. Dalje vodijo tu šolski bratje katoliško zasebno učiteljske (s 170 kandidati), potem dvorazredno trgovinsk. šolo, trirazredno meščansko šolo (s 109 gojenci) in petrazredno ljudsko (vadniško) šolo (s 119 gojenci). Vse te šole imajo pravico javnosti. Učitelji so samo šolski bratje. Omenjeni gojenci stanujejo vsi v zavodu »Penzionatu« ter imajo lepo uniformo, dobro hrano, sveži zrak. Lega je lepa, ne daleč od reke Donave. Gojenci se sprejmejo (v kolikor prostor dopušča) vsake narodnosti, tudi taki, ki nič nemški ne znajo, pa se s pomočjo posebnih učiteljev hitro nemški nauče. V slučaju, da bi koga zanimalo kaj bolj natančno poizvedeti, naj se obrne na uredništvo »Domoljuba«.

Iz Beneške Slovenije. Na dan sv. Jožefa so obhajali v Prosnidu izredno lepo slovesnost. Novomašnik Josip Škur je daroval svojo prvo sveto mašo. Slovesnosti se je udeležilo okoli tri tisoč vernikov. Ako se pomisli, da Prosnid sam in bližnje duhovnije nimajo nobena več kot 700 duš in bližnje duhovnije so oddaljene čez eno uro in so steze vse ledene, kaže to pobožnost ljudstva, spoštovanje duhovskega stanu. Svatov je bilo nad sto. V lepem slovenskem govoru je preč. g. Klinjon, kapelan v Gorenji vasi, pozdravil novomašnika in pokazal vzvišenost duhovskega stanu. Zvečer so umetni ognji zaključili lepo slovesnost, katera ostane tukaj v Prosnidu v večnem spominu. — Kruder Janez, kapelan v Roncu.

— **Šola na Muljavi.** Prejeli smo naslednji dopis: »Slovenski Narod« je nas Muljavce že večkrat napadal prav surovo, kakor je pač to njegova in njegovih dopisnikov navada. Tudi dne 9. sušca je ponavljal ta čedni list svoje stare zvijače in laži, katere prodaja kot cigan za golo resnico. Tem čenčam samo kratko odgovorimo: Možic zopet trdi, da je od Muljave od Št. Vida dve uri in pol, do Krke pa dve uri. To pa nikakor ni res, ker do Št. Vida je 6 kilometrov, do Krke pa tri in pol. Dopisnik »Narodov«, ki se je izšolal na višji šoli v Kompoljah se napihuje kakor žaba, da se kar bojimo za njegovo zdravje. Trdi tudi med drugim, da muljavski župan hodi po nasvete na Krko k županu in nadučitelju. No, sramota bi to ne bila, ko bi to bilo res, ker sta gotovo oba v vsakem oziru uglednejša moža, kakor pa učitelj »Narodovega« dopisnika. Sicer pa muljavski župan že 12 let opravlja povoljno svoje posle brez najmanjše kazni in tudi nj-

gova pisava mu zadostuje, četudi ni na srednjih solah gledal skozi okno. Dopisnik se je tudi hvalil, da je neki posestnik dobil 72 podpisov za muljvsko šolo. Ta trditve je naravnost zlagana, ker dotični posestnik še nikogar ni nagovarjal. »Narodov« bacek je res hodil od hiše do hiše ter iskal podpise z zviščo, češ, da je že 8000 kron darovanih za šolo. In res je prišel neki posestnik s Kompolj vprašat župana, če je to res. Župan mu je seveda odgovoril, da je to le prevara. Zato nasvetujemo dopisniku, naj nas pusti v miru s svojimi neslanostimi, sicer utegne slišati jako neprijetne, ki mu bodo zvenele po kosmatih ušesih.

sl **Velik dar rodoljubne Poljakinje.** Poljsko društvo za zidanje cenih stanovanj katoliškim delavcem v Krakovu je dobilo od gospe Judvige Mankovske 28.000 K.

Kaj stori domišljija. Bukland, znameniti ameriški naravoslovec, je napravil nekega dne pojedino, h kateri je povabil veliko imenitnih oseb. Malo prej je razsekal in razkosal krokodila, ki so ga vjeli v reki Misisipi. Vse je bilo v hišo fino in ukusno prirejeno za goste. Pojedino so pričeli z juho. »Kakšna je juha?« vpraša naravoslovec svojega soseda. »Prav izvrstna,« odgovori ta. »Ni li od želv?« Bukland mu zanika. »Meni se zdi, da ima okus po moškatu, ni sicer ta okus neprijeten, toda poseben,« pravi drugi. »Vsi krokodili imajo tak duh, posebno te vrste, kakršnega sem danes razkosal in od katerega ste ravno jedli,« reče Bukland. Vi gostje se stresejo in prebledijo. Več jih naenkrat vstane in hiti ven iz sobe, ostali so le tisti, ki so imeli »dober« želodec, in ti so ostali do konca pojedine. »Glejte, koliko naredi domišljija,« pravi Bukland koncem gostije. »Ko bi vam jaz dejal, da je juha od želv, bi se vsem zdela prav izvrstna in nikomur bi se želodec ne preobračal. Vse naredi le predsodek.« »Ali je bil res krokodil?« vpraša neka gospa. »Kaj še,« odgovori Bukland, »bila je le telečja glava in nič drugega.«

Narodnogospodarstvo

Občinske premije za plemenjake.

V zadnji številki »Narodnega Gospodarja« toži neki dopisnik z Dolenjskega, da hira prešičereja, ker nimajo gospodarji dobrih mrjascev.

Gotovo, če je kaj važnega za kmetovalce je brez dvoma to, da je povsod dovolj dobrih bikov, mrjascev in žrebcev.

Za žrebce skrbi državna uprava, zato je v tem oziru dosti dobro preskrbljeno. Vzdrževanje bikov in mrjascev je pa pripuščeno zasebnikom, oziroma glede bikov občinam.

Tukaj pa slišimo venomer, vključ govoredorskemu zakonu in vključ vsem uradnim ukazom, da še manjka bikov in mrjascev.

In zakaj jih manjka? Gospodarji se boje sitnosti, in skrbi, ki so združene z vzdrževanjem bikov se nimj ne zde dovolj poplačane!

Ali moremo lahko presoditi škodo, ki nastaja vsled tega za živinorejce? Živali se ne ubrejo, ali pa se vzreja slabo plemo.

Tukaj varčevati se pravi: denar proč metati! In da se te razmere izboljšajo ni drugega pripomočka kakor skrbeti, da bodo gospodarji, ki imajo bike in mrjasce zadostno odškodovani za svoj trud. Če bo njim kazal dobiček, se ne bodo bali plemenjakov, in plemenjakov bo kmalu dosti.

Pa naj si dotičniki, ki imajo bike, sami pomagajo, da junčevino zvišajo!

To lahko store, pa se vendar povsod iz raznih ozirrov ne zgodi.

Najkrajša pot, da se razmere izboljšajo je, da občine vmes posežejo z letnimi nagradami za bike in mrjasce.

Take premije za bike imajo že tri gorenjske občine; in če bi bilo v naših občinskih zastopih več smisla za javno korist, imela bi jih že vsaka občina na Kranjskem.

Napelano je, da se ustanove tudi na Kranjskem obligatne kmetijske zadruge . . . Pametni občinski odbori; če hočejo, vže zdaj lahko kmetijske zadruge nadomestijo, in to brez vseh postavnih ceremonij. Ako bi se v kmetijske namene povišala občinska naklada za kaka 2 odstotka, bi to bil pač dobro naložen denar. Pa danes zadosti o tem. Gradiva je dovolj, da še za drugi pot kaj ostane. Povejmo le še, kako se gibljejo kmetovalci na Nemškem:

Neki gospod z Württenberškega mi je pravil, da imajo v onih krajih nakupovalne zadruge za živino. Taka zadruga nakupi v mozemstvu, največ v Avstriji večje število glav — in jih potem razdeli med svoje ude. Živina je tam mnogo dražja seveda kakor pri nas.

V vsej Nemčiji je bilo v letu 1905 — 1482 društev za rejo živine.

Andraževa pipa.

Oče Andraž puši iz svoje pipice. Nobena reč na svetu mu ni ljubša od nje. Na vse zgodaj, ko se zbudi, še v postelji, se že steguje njegova roka po pipi, zvečer, ko gre spat, je pipa poslednje, kar dene iz rok. Pipa mu je vse na svetu! Ako se mu stegne svinja, ki jo je imel več let pri hiši in mu je odredila lepo število zarodov, on nabaše svojo pipo, izkoplje jamo zadaj za podom, pokoplje žival in — izpiha svojo žalost zavoljo nesreče s tobakovim dimom v zrak!

Kadar se krega nad njim njegova stara, če pride pozno iz mesta, iz gostilne, od kovača, prižge mirno svojo pipo in vsega dirindaja huđe ženske ne vidi in ne sliši nič!

Oče Andraž ima dve pipi, kratko in dolgo. Kadar vozi gnojnico ali ima opravka pri zlati jami kmetovalčevi (gnojšču), tedaj si prižge krajšo, kadar pa se spreha od nedeljah majnikovega meseca v lepi praznični obleki gorlorok po zelenem in cvetečem žitnem polju ali pa če sedi doma na starem naslonjaču popoldne po krščanskem nauku, tedaj puha iz dolge.

Pipa mu je prvi božji dar in zato si je tudi od svoje zakonske družice izgovoril, da mu položi nekoč pipo v rakev in ž njo vred v grob, ako ga preživi. Brez pipe ne mara oče Andraž v sv. nebesa, kakor ne Ciber — brez šnopsa!

Na svoj god pa se je oče Andraž neznanško jezil in še vedno ga grize črv. Zvesta ženica mu je hotela napraviti veselje, kupila je tri zabojčke cigar, ker pa v tej zadevi ni poseben strokovnjak, jo je nekoliko posmodila in stari mora kaditi to blago samo ob trganji, kadar pobira čebelam med, tako slabo je baje. Oče Andraž še nikoli ni bil poseben prijatelj cigar. Samo ob praznikih, v nedeljo v gostilni, na semanji dan in pri volitvah, ali pa kadar dobi katero zastoj, kadil cigaro, tedaj pa tako, da se suče cigara iz enega kraja ust v drugi brez prestanka, na ustnicah se napravijo bele pene in mož cigaro bolj zveči nego kadil. Cigara ga dela ponosnega; vse drugače govori, kadar čuti da se mu kadi smodka pod nosom, čuti se bolj vzvišenega in to kaj-pomeni. Ker pa pri bore kmetu ne sme nobena stvarica vzeti konca, zato uničuje nesrečni Andraž tristotero (zabojček à 100 komadov) s pravo obupnostjo. Stara pa je tega vesela, ona želi, da bi kadil samo cigare, kajti pušenje iz pipe

da mu baje ne de dobro, posebno mu povzroča ta kratka, če jo dolgo tišči med usti, omotico, glavobol, postaja bled in se mora večkrat vleči na usnieno komodo. Kajenje cigar pa mu škoduje manj, razen tega, pravi izkušena starka, je to tudi za oči bolj fino in elegantno.

Kdo izmed obeh ima sedaj prav? Starec s svojimi pipami ali starka s svojimi cigarami? Stvar je taka.

Vsak tobak, naj bo Oger ali pa najboljša havana, ima trojno olje v sebi. Prvo olje je hlapljivo in strupeno kot ciankali, modra kislina in pod. dobrote, ki človeku urno pokažejo pot na drugi svet; drugo olje je tekoče in to kadilcem dela omotico ter jih tudi prisili, da kličejo Urha; tretje olje je belo in zelo težko, strašno smrdi in ako pustiš, da nekaj kapljic izpuhti v sobi, nisi v stanu več dihati. Olje se imenuje nikotin, ki je strup; kani nekoliko kapljic nikotina psu na jezik in ti cepne. V stotu tobakovega listja je 2 do 8 funtov nikotina.

Kdor kadil cigare, dobi vse kar je v njih v usta in vendar ni cigara tako ostra kot pipa. Marsikdo kadil lahko celi dan cigare, kratke pipe ali pa tudi dolge pa ne. Kako je to? Tako: Pri kadenju cigar ima zrak prost pristop, vsled česar tobak popolnoma zgori. Pri pipi je stvar popolnoma drugačna, tu je kadenje bolj nekakšna destilacija. Pokrovec pri vivčku je zaprt in sežiganje se vrši počasi in nepopolno, kakor pri peči, kadar so zračne luknje zaprte. Zato drže pipe prvo eterično olje, kakor tudi ostali dve bolj nazaj in v cevkah se nabirajo kotrani in nikotin. Nikotin izhlapi zelo težko, še le pri precejšnji vročini in zato je ona žlindrasta voda, ki je pri kratkih pipicah temna, pri dolgih bolj svetle barve, vedno bolj strupena.

Kdor luabi močno kajo, vzame kratko pipo, tobak porosi nekoliko z vodo, da še počasneje gori. Kdor pa cenil bolj složno kadenje, vtakne dolgo pipo med zobe, in kdor hoče najbolj zdravo, čem reči najmanj škodljivo kajo, vtakne tleč ogorek v usta, cigaro.

Azijatie, Turki, kade pipe, pri katerih mora dim najpreje skozi vodo, predno pride do ust; seveda mnogokrat pridevajo tobaku tudi opija, ki jih za kratek čas prestavi v nebeško omotico, ki pa ima pozneje toliko žalostnejše učinke. Turek kadil svoj nargile, Indijec svoj luka, to se pravi, tobak mešajo z opijem ali cimetom, ali rožno esenco ali z ži-vim srebrom. Pari teh snovij opijanijo do zamaknjenja, nedopovedljivo pomire celega človeka, da pozabi vsega gorja in bede.

Je že tako na svetu. Vsako ljudstvo ima svoj narkotikum. Pri nas kade možje tobak z nikotinom. Ženske pijo kavo z kofeinom, čaj s teinom. Bavarec, Čeh in Francoz ljubita hmelj in rajata pri pivu, drugo ljudstvo zopet kuha iz konoplje najljubšo pijačo, še drugo iz mušnic (gob), svinjskih dušic (strupena rastlina), opija, kakaa. Spomladi delamo iz dišeče perle majske vino, to je mi uživamo kumarin, strup v krasni dišeči perli; poleti uživamo solato z njenim opoinim belim sokom. Kamčadci na visokem severu imajo veselje nad strupenimi mušnicami, mornarji zvečijo tobak, stari možički in razni filistri po mestih imajo svoje škatljice, iz katere marsikdo nasuje vsaki dan cel lot v svoje trikote pod očmi. Marsikdo bi pogrešal raje krompirja in kruha nego tobaka. Vsako ljudstvo ima svojo tobak! In kdo bi mu ga mogel odvzeti? Noben monopol, nobena postava, nobena pridiga tega ni v stanu. Tudi mi nočemo naravnost z glavo v zid. Eno pa rečemo: Vse lepo zmerno! Vsaka reč o pravem času! Vsako vživanje hoče zadostne zrelosti, potrebne starosti, zadostnega telesnega razvoja! Nezrelim mladeničem ne pristoja narkotikum, pač pa mestu njega — prav poštena za ušesa!

Mi

nimamo revmat. bolečin, ne bodljajev, trganja po udih, glavno- in zobobola, pri nas najdete vedno bol lajšajoč, krepljen Feller-jev fluid s z. „Elsa-Fluid“. Dvanajstoriga za poskušnjo franko 5 K. Tek in prebavo pospešujoče, želodec krepčajoče Feller-jeve odvajalne Barbara kroglice s z. „Elsa-kroglice“. 6 škatlic franko 4 K. — Dobe se pri E. V. Feller v Stubici, trg Elsa št 16, Hrvatsko. 387 V

Priznano sredstvo proti kašlju. Opozarjamo na »Herbabnyjev podfosforno kislí apneno železnati sirup«. Ta sirup za prsi, ki ga je že od 37 let veliko najznamenitejših zdravnikov izkusilo in priporočilo, ustavlja kašelj in razkrajja slez kakor tudi vzbuja tek in prebavanje. Herbabnyjev apneno kislí sirup se radi svojega prijetnega okusa jako rad uživa, celo najšibkejši otroci ga izvrstno prenesejo; izdeluje se le v dr. Hellmanovi lekarni »Zur Barmherzigkeit« na Dunaju, VII., dobi se ga pa v vseh večjih lekarnah.

V cerkvi. Neki deklini sta prišli šele po povzdigovanju k sv. maši. Ko sta se rinili naprej, ju je nekdo tam pri vratih grdo pogledal in dejal: »Drugi teden bi prišli«.

O delavcih. A.: »Huda je sedaj za delavce.« (Hotel je reči, da se težko dobijo delavci.) — B.: »Za delavce ni nič huda, ampak za nas kmete je huda, ki jih moramo dobivati.«

Prilodnja številka „DOMOLJUBA“
Izide dne 18. aprila 1907.

Loterijske srečke.

Dunaj,	6. aprila	60	64	67	25	54
Gradec,	6. aprila	67	61	86	64	8
Trst,	30. marca	52	68	46	31	59
Linc,	30. marca	59	48	38	60	12

Slicht-ovo milo se je sedaj že skoro popolno udomačilo. V ljubkih pesmicah, ki jih je svoj čas objavil tudi naš list, cenjeni čitatelji lahko uvidijo, kako splošno priljubljeno je to milo. Gospodinjé si prihranijo trud, čas in denar.

Sprejemem takoj več krepkih

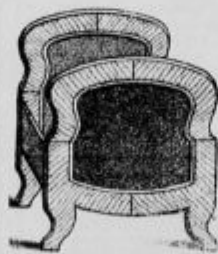
valencev za kovaški obrt

14.—15 let starih poštenih starišev. **Ivan Demšar,** kovaški mojster, **Ljubljana.** 667 I

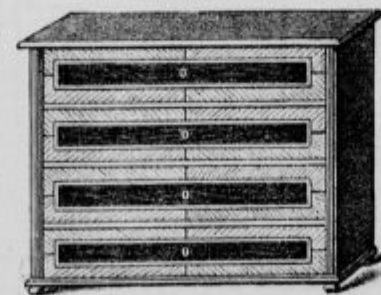
„Katoliška bukvarna“ v Ljubljani

ima v zalogi knjigi, kateri je uredil in izdal dr. E. Volčič v Novem mestu:

- 1. Civilno-pravdni red in sodni pravilnik** z drugim civilno-pravdnimi zakoni. Knjiga je popoin zbornik pravil označene vrste; koncem tvarine je obširno stvarno kazalo v slovenskem in hrvatskem jeziku. — Obseg XII in 909 strani; cena vezani knjigi 8 K broširani 7 K — s poštnino 0:55 K več.
- 2. Odvetniška tarifa** določila o slov. in hrvatskem jeziku pred sodišči; sodne pristojbine. Obseg 75 strani (20 tabel), cena 1:80 K s poštnino 2 K — 578 5-3

FILIP FAJDIGA
zaloga pohištva
LJUBLJANA,
Sv. Petra cesta št. 19
priporoča svojo veliko zalogo
raznovrstnega
pohištva

po najnižjih cenah.
660 2

668—3

izurjene

tkalce in tkalke

delavce ter delavke za predilnico sprejme takoj proti dobri plači delniško društvo domače predilnice in tkalnice, Dugaresa, Hrvatsko.

Pazite pri nakupu natančno na naslov tvrčke!

Največja zaloga

najnovjšega žameta, volnenega blaga v vseh barvah in cenah, perilnega kambrika, kotenine, satena, cefirja in batista stalne barve je v

Ljubljani, Stritarjeve (Spital. ul.) št. 5 pri R. Miklauc

Došle so tudi zelo lepe svilnate in polsvilnate rute in šerpe. 435 5—4

Za moške obleke je v prvem nadstropju poseben oddelek velikanske zaloge sukna, kamgarna, ševljota, modnega blaga in hlačevine v različnih vzorcih od najfinejše do najcenejše vrste.

Vsled zelo ugodnega nakupa v pravem času je meni mogoče še po stari ali le malo zvišani ceni postreči moje cenjene odjemalce. Mimogrede omenim tudi da sem trgovinske prostore veliko povešal. Priporočam se torej za mnogobrojni obisk, ter zagotavljam, da bošem vedel Vaše zaupanje častiti, ter Vas z dobrim blagom in jako ugodnimi cenami postregel. Beležim z vsem spoštovanjem

R. Miklauc.

— Novi cenik na zahtevo brezplačno. —
Obstoj tvrčke blizu 40 let!

Za nakup

lepega, dobrega, trpežnega gvančnega blaga bodi kot najbolj priporočena gvančna trgovina

„Pri škofu“

Ljubljana, Pogačarjev trg (Sadni trg)

(v veliki mestni hiši nasproti molarjev).

Najnovjši tibeti in modno blago, kambriki, kotenina, kakor tudi svilnate rute zadnje novosti v velikanski izberí.

Bela in rujava kotenina še deloma po stari ceni.

Lepe rute iz blaga, kakor tudi piketaste rute, predpasnike domačega izdelka.

Za moške fini štof, kamgarn in hlačevine v vseh barvah in cenah.

Vse navedeno je zanesljivo dobro blago po primerni nizki ceni, vsled velikega nakupa in malih stroškov.

Vsled zelo prijazne in poštene postrežbe, ter lepega blaga je ta trgovina prav priljubljena.

Gvančna trgovina

Ljubljana, Medene ulice

„Pri Miklavžu“

priporoča veliko zalogo volnenega in lepega perilnega blaga, kakor kambrik, kotenino, saten, batist, nadalje belo in rujavo kotenino, večinoma po stari ali malo zvišani ceni.

V zalogi vedno najnovjše rute vseh vrst, kakor svilnate, polsvilnate, piketaste, rute iz blaga, nogavice za moške, ženske in otroke. Posebno se opozarja tudi na doma izdelane predpasnike in srajce vseh vrst.

Postrežba znano dobra.

Najljajše majhen sem možic!
Pa sem lepo debelih lic.
In ta sem le zato dobil.
Ker sem Kathreinerjevo kavo pil.

Pristna samo
v izvornih zavojih
z imenom
Kathreiner.

Nihče naj bi ne pil
močno razburjajoče zr-
nate kave nemešane!

Kathreinerjeva
Kneippova
sladna kava

sama se je obnesla za
najokusnejšo primes,
ki lahko
prebavna,
redilna in
krvotvorna
speši zdravje.

Otroke
bi bilo samo
še navajati
Kathreinerjevo
kavo.

Samo 6 dni
Havre New-York
 Francoska prekomorska družba.
 Odputuje se iz Ljubljane vsak torek.
 Vozne liste in pojasnila daje **samo**
Ed. Šmarda
 obl. konc. potovalna pisarna Ljubljana,
 Dunajska cesta št. 18, nasproti znane
 gostilne pri „Figovcu“. 2984 18 8

2 enonad-stropni hiši
 se prodasta pod zelo ugodnimi pogoji.
 Več pove lastnik na **Trnovskem pristanu št. 14** v Ljubljani. 284 3

15 milijonov akacij. 1000 komadov po kakovosti od 2 do 20 K. Navadne, rdeče cvetoče, okrogle in žalne akacije, visoko stebelne, komad od 60 vin. višje.
20 milijonov sadežev za mejo gledicij 1000 komadov po kakovosti od 5 do 30 K, amorfe, bele bukke itd.
Sadna drevesa. Zaloga pol milijona jabolk, hrušk, marelic, breskve komad od 50 vin. višje. — Lepšalna in drevoredna drevesa, igl. drevesa, vrtnice itd v veliki izbiri. Dalje perutnina in jajca za valenje 20 najboljših in najlepših vrst. 786 1-1
 Ilustrovane cenike na željo zastoj.

Grofa Batthyány-ja graščinsko oskrbništvu Csendlak, pošta Frankocz pri Radgoni.

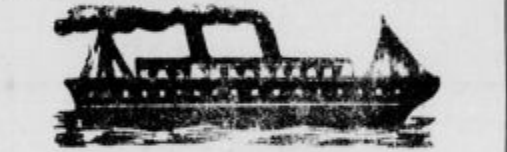
Največja, najboljša tovarniška zaloga ur, zlatnine, srebrnine, china srebra in dragocenih kamenov. 53, 21-3
 Prodaja le I. vrste blaga.
 Nižje vrste blago se ne razpečava. Zadovoljujem se z malim dobičkom
 Cenike pošiljam zastoj in poštine prosto.
 Kupujem tudi staro zlato in srebro po najvišji dnevni ceni
Fr. Čuden
 urar, Prešernove ulice v Ljubljani nasproti frančiškanskega mostu.
 Eksportna trgov. na vse dele sveta.

Kmetska himna. Češki časopis »Venkov« je razpisal 200 kron nagrade za komponirano kmetsko himno.

Destilacija žganja
 spojena z izdelovanjem brezalkoholnih osveževalnih pijač se takoj prične z najboljšim uspehom, za oblatstveno dovoljenje za izdelovanje in tudi prodajo se jamči ter uredi temeljito in strokovno manipulacija na licu mesta. Obširne informacije v dosegu. Dobre kupčije. Vrste brez konkurence in reklamo na razpolago. Resni reflektante naj pošljijo ponudbe pod „Gold-263 grabe 2500“ na 10-8
 Annoncen-Expedition
EDUARD BRAUN
 Wien, I. Rotenturmstrasse 9.

Stampilije
 vsake vrste, paginir. in numer. str. je kauč. tiskarn. itd. dobavlja v solidni izvršitvi 421
J. Lewinson,
 Dunaj 1/25, Adlergasse Nr 12. Telef. 12179.
 Filiala Odessa. Cenik zastoj in franko. Zastopniki se iščejo.

A. Sušnik
 Zaloška cesta št. 21, Ljubljana.
Trgovina špacerijskega blaga, moke, spirita, žganja in raznovrstnih barv. — Ob času setve garantirano kaljiva semena, kakor: detelja, trava, pesa itd. Zaloga raznovrstnega železa, železnih šin, traverz, Roman in Portland cementa, štedilnikov, peči, okov za okna in vrata, kotlov vlitih n bakrenih, mrež za ograjo, pozlačenih nagrobnih križev, tehtnic, utež, pump in cevi za vodnjake, sploh vse železnine po najnižji ceni. — Velika zaloga poljedelskih strojev: mlatilnic, slamoreznic, plugov itd. 355 18-4
 Dobra postrežba, nizke cene.

Kanard Line' Trans-New-York je najpripravnejša, najcenejša in najboljša pot iz Ljubljane v severno Ameriko, ker ted ni dolgotrajne mudiče vsake po raznih železnicah, nobenega prevozanja se prenočevanja in sploh nobenih postranih stroškov mej potjo. Parniki so prostorni, varni, aradni in snažni; voziijo vsake 14 dni. Hrana in postrežba najboljša. Pojasnila daje in karte prodaja glavni zastojnik 3004 49
Andrej Odiassek, Ljubljana, Slomškove ulice 25, poleg cerkve Srca Jezusovega.

Najboljše švicarske ure, zlatnina in srebrnina se dobe po najnižjih cenah pri sloveči domači tvrdki 357 26-7
H. Suttner, urar
 Ljubljana, Glavni trg, nasproti rotova.
 Prosim zahtevajte nov velik cenik, kateri je ravno izšel in se pošlje zastoj in pošt. prosto

Vljadno se priporoča
 trgovina s klobuki in čevlji
Ivan Podlesnik ml.
 Ljubljana, Stari trg št. 10.
 Velika zaloga. — Solidno blago. — Zmerne cene. . . .
 2178 52-28

Kamnoseki se iščejo.
 Izurjeni kamnoseki za granit dobe trajno delo proti dobri akordni plači v Tessin-u v vicl. Vsakdanji zaslužek 5-7 frankov. Kamnolomi se dajo sposobnim podjetnikom (strokovnjakom) v podnajem eventualno za več let. — Prijave takoj na: akc. družbo **H. Schulthess, Lavorgo** (Kanton Tessin) Švica. 787 2-1

Postavno zavarovano. Vasko ponarejanje kaznivo. Edino pristen je 85 13
Thierry-jev balzam
 z zeleno znamko „redovnica“.
 Cena 12 majhnih ali 6 dvojnatih steklenic ali 1 velika špeciialna steklenica s patent. zamaškom K 5- franko.
Thierryjevo centifolijsko mazilo proti vsem le tako starim ranam, vnetjem, ranitvam, abscesom in oteklinam vseh vrst. Cena: v lončka K 3-60 se pošlje le proti povzetju ali denar naprej. — Obe domači sredstvi sta posevno znani in slovita kot najboljši. Naročila se nastavljajo na:
Lekarnar A. Thierry v Pregradi pri Rogški Slatini.
 Brosura s tisoči originalnih pisem gratis in franko. V zalogi v skoro vseh večjih lekarnah.

Kmetovalci pozor!
 Staroznana krščanska tvrdka.
 Opozarjam vse kmetovalce in gospodarje na svoje, po vsem Kranjskem, Štajerskem, Koroskem, Hrvatskem, Ogrskem, Dol. in Gor. Avstrijskem znane snovi za napravo domače pijače z **vinškim, hruškovim in jabolčnim okusom** ter vseh vrst žganja in ruma, 80% očetnega cveta itd. Snovi so naravni pridelek in vsled tega **popolnoma neškodljive**. Z njimi lahko mešate vino in sadni mošt ter delate pijačo na tropine in droži all tudi **na samo vodo**. Ker je moja trgovina tako razširjena, sem v prijetnem položaju, da dajem za nizko ceno najboljšo blago! Vsak, ki je enkrat poizkusil, postal je moj stalni naročnik! (Dajem tudi zastoj pojasnila za zboljšanje skaljenega ali drugače pokvarjenega vina in vinske posode.) Prosim, pazite natanko na mojo tvrdko, ki obstoja **že več ko 15 let** in vsleđ tega le samo ona more dajati vse po dolgo izkušnih receptih! Na zahtevo pošljem cenike zastoj. 2810 5-5

Andrej Polak, trgovec,
Gradeo, Annenstrasse 46
 „Pri črnem psu“. (poprej Ivan Sajovic.) „Pri črnem psu“

Herbabny-jev podfosfornokisli apneno-železni sirup.
 Ta je že 37 let uveden, zdravniško preizkušen in priporočen. Izborno sred-tvo za tvoritev krvi in kosti. Od-tranjuje sles, pomirjuje kašelj in vzbuja slast. Pospesuje prebavo in reditev.
 Cena steklenici K 2-50, po pošti 40 vin. več za zavitek.
 Edino izdelovanje in glavna razpošiljatev: **Dr. Hellmann-ova lekarna „zur Barmherzigkeit“**, DUNAJ, VII.11, Kaiserstrasse 73/75.
 V zalogi je še pri gg. lekarnarjih v Ljubljani, Belaku, Brežah, Celju, Cerevcu, Črnomlju, R. Kl. Nov. mestu, Sovodnju, St. Vidu, Trbižu, Trstu, Velikovcu in Volšperku.

Zaloga skoro v vseh lekarnah.
 Pristno samo s pravno na vedeno znamko.

 Prod postavljenem se svati
JULIUS HERBABNY WIEN

Herbabny-jev okrepljeni Sarsaparilla-sirup.
 Je že 32 let uveden in najboljšo preizkušen. — Izvrstno odvajalno sredstvo — Od-tranjuje zaprtje in njekaj zle posledice — Pospesuje odvajanje in čisti kri.
 Cena steklenici K 1-70, po pošti 40 vin. več za zavitek. 2720 14-13

Preklic.

Podpisana izjavlja, da ni res kar sva govornica o gospodu kaplanu Andreju Magajni v Sostrem, ter s tem preklicujeva kot neresnično. 771
Ivan Stiglic, Sostro. Jakob Smerdel, Knežak.

Stara gostilna „pri Kajzarčku“

Podipoglavom je naprodaj, nastopi se lahko takoj. Proda se tudi samo poslopje brez polja, travnikov in gozdov. Posebno ugodna prilika za gostilno in prodajalno, kajti 10 okrog ležečih vasi je brez gostilne in prodajalne, torej nobene konkurence. Vse drugo se izve pri lastniku **Franco Lihahu v Dobrunji** pri Ljubljani. 781

Prodajalniški prostor

pripraven za trgovino z mešanim blagom, na jako pripravnem kraju, je takoj oddati. 752 1
Naslov pove upravništvo „Slovenca“.

Služba cerkvenika in organista

se odda v **Javoru** pod Ljubljano. Nastop o sv. Juriju. Prosto stanovanje, drva in nekaj zemljišča. Zaradi silno slabih orgelj se sprejme vsak, da zna le nekoliko igrati na harmoniji. Nadaljna pojasnila daje: **Župni urad Javor** pod Ljubljano, p. Spod. Hrušica. 779

Skoki 14 let preizkušeno

klajno vapno

dobite najceneje pri
Mihael Barthel & Co. Dunaj X/3.
Siccardsburg. 44. — Opis in cenik zastoj
218 6 - 3

**Vsem, ki se čutijo
utrujene in bedne,**

ali so nervozni in brez energije, da „Sanatogen“ nov življenjski pogum in novo moč. Siljano potrdilo nad 5000 profesorjev in zdravnikov. Dobiva se v lekarnah in drožerijah. Brošure razpošilja franco in zastoj Bauer & Co., Berlin S. W. 48 in glavno zastopstvo C. Brady, Dunaj I.

695 4 1

**Schicht-
milo
je najboljšel!**

V kuhinji in hiši se vse, kar se sploh čisti z milom, čisti izrečno le s **Schichtovim milom**. To milo je najboljšel, posledica večletnega vestnega preiskavanja; ima posebno izvanredno čistilno moč, je jamčeno čisto in popolnoma prosto škodljivih primesi. Brez skrbi se torej rabi za vse čistilne namene ter se rabi tudi, če je navadno milo prepovedano, kakor tudi, če je treba pri rabi pozornosti. 334

**Pravo le z imenom
Schicht.****John-ov „Volldampf“ pralni stroj**

je dobrota za vsako gospodinjstvo, ker naredi perilo bliščeče belo, ga varuje in obenem prikrajša delo, prihrani kurjavo, čas in denar za več kot 75 0/0. Mnogovrstna uporaba in najpopolnejša sestava, brez konkurence! — Z **John-ovim štedilnim parnim strojem** opremljen, je za poljedelstvo nepopisne vrednosti. Pozor pred ponarejanjem! Samo varstvena znamka „Volldampf“ zajamči pristnost. — Na željo se pošlje na poizkus. 604 5-4

J. A. JOHN, A.-G., Wien IV/1, Frankenberggasse 4. 11144.

Pozor, kmetje in fantje! V moji lekarniški praksi, katero izvršujem že 25 let, se mi je posrečilo,časoma iznajti sredstvo za rast brk in las, proti izpadanju las in za odstranitev vrhnja (lusk) na glavi, to je **Kaplor št. 1**. Cena (franko na vsako pošto): 1 lončič 3 K 60 v-2 lončka 5 K. Prosim, da se na roči samo od mene. Naslov je: P. Jarišič, lekarnar v Pakracu št. 65. Slavonija. Denar se pošlje naprej ali s poštnim povzetjem. 273 10-5

Gostilna „Cebav“

v **St. Vidu** nad Ljubljano se odda v najem. Podrobneje se izve ondi. 780 1

Stavbišče je na prodaj

že odmerjeno, v Ljubljani, blizu kemične tovarne po jako nizki ceni. Poizve se pri **Jernejju Jeleniču, Ljubljana**, Stara pot št. 1. 776

Na prodaj so dobro ohranjeni okvirji za križev pot po nizki ceni. Ravno tako se dobi star **lesteneo** (luster) še porabljev. Več pove župni urad **Nova Stifa**, pošta **Ribnica**. 778 3-1

Sirolin

Povečuje slast do jedi in teže telesa, odstranjuje kašelj, izmetavanje gnoja, močno potenje. 2209 D 44-27

Priporočaje vsak dan pri pljučnih boleznih, katarh oslovskega kašlja, škrofulozl, Influencl □ □ □
mogočevini profesorji in zdravniki.

F. Hoffmann - La Roche & Co.,
Basel (Švicca).

„Roche“

Dobiva se z zdravniškim receptom po 4 K steklenica.

Ker se ponujajo manj vredna ponarejanja, prosimo zahtevajte vedno: izvirni zavitek „Roche“.

Viktor Korsika

umetno in trgovsko vrtnarstvo

Ljubljana, Rimska cesta štef. 5.

Izdelovanje šopkov in venoev po najnovejši obliki in nizki ceni.

Pratna in dobro kaljiva zelenjadna, poljska in ovetlična semena.

Priporočam svojo bogato zalogo vrtnic v najlepših in najhvaležnejših vrstah. Palme in rastline za sobe, kakor tudi razne ovetočne rastline za cerkev, okna, grobove in vrtove.

Vrtno nasade prirejam strokovnjaško in ceno, kakor sploh vse v to stroko spadajoče predmete.

š69 3-3

Najboljše domače krepčilo za želodec

(katero tudi gospodje zdravniki radi vživajo) je

rastlinski liker „FLORIAN“

od rastlinske destilacije „FLORIAN“ v Ljubljani.

Dobl se pri vseh boljših trgovcih.

Varujte se, da ne bodete prevarjeni s kakim drugim, slabim izdelkom!

Pristno je samo blago pod imenom „FLORIAN“ iz Ljubljane.

2537

Potniki v Ameriko
Kateri želijo dobro, po ceni in za nesljivo potovati naj se obrnejo
Simona Kmetec
v Ljubljani Koroševske ulice 20.
Šiškecova ulica 20. Pejasnita daje se brezplačno.

Izdelane postelje

iz rdečega posteljnega initala. Prav dobrozapolnjeno. Pernica ali blazina, 180 cm dolga 116 cm široka K 12—, K 12—, K 15— in K 18— 2 metra dolga, 140 cm široka K 1—, K 16—, K 18—, K 21—, glavnik 80 cm dolg, in cm širok K 3—, K 3-50 in cm širok K 3—, K 3-50 in cm širok K 4-50 in K 5-60. Izdelujem tudi po kakikoli drugi meri. 3-delni m. droci iz žime za 1 posteljo K 27—, boljši K 33—.

Pošilja se poštne prosto po povzetju od K 10— naprej. Zamenja se nazaj se vzame proti povrnitvi poštne stroškov. 6-1 Benedikt Sachsel, Lobes 910 pri Pl. nu na Češkem. 512

Ceno teško posteljno perje

5 kg novega skubljenega K 9-60, boljšega K 12, — belega, j. to mehkega, skubljenega K 1—, K 24 — snežnobelega, m. hkega, skubljenega, K 30—, K 36— Pošilja se franko pri povzetju. Tudi se zamenja ali nazaj vzame proti povrnitvi poštne stroškov. Benedikt Sachsel, Lobes 159, p. Plzen, Češko.

Kdor si hoče pridobiti premoženja potom

domače industrije
naj pošlje natančen naslov pod 3 na Hahn, Reichsdorf 113 i. B. Porto za nazaj naj se priloži. 791

Krepkega učenca sprejemam za svečarsko obrt, poštenih starišev, v starosti 15-16 let, Franc Ahčin, svečar in lektor, Kamnik. 777

Ne kupite nobene ure

dokler niste pregledali mojega ve liknega cenika:

glđ. 1-50 glđ. 3-50

- nikel. Rokopf ure . . . 1-12
- urebrae . . . 2-—
- s dvojnimi pakrovom s 3 urebr. . . 5-—
- plask. j. klesne ure . . . 3-30
- prave Rokopf-patent. . . 3-60
- pravo „Omaga“ . . . 9-50
- urebr. sklopne vertice . . . 1-—
- 14karatne slete ure . . . 8-50
- 14karatne slete vertif. . . 10-—
- 14karatni sletni prestani . . . 3-—
- stenske ure 70 cm . . . 3-50
- s bitjem liki zvonu . . . 5-—
- s gošbe . . . 6-—
- s kukavico . . . 3-60
- kuhinjske ure . . . 2-20
- budilke . . . 1-30
- ponočiav teta . . . 1-60
- s dvojnimi zvonom . . . 1-30
- budilke s bitjem in zvonem liki zvonu . . . 3-50

Triletno pism. jamstvo za seprimerno donar nazaj. Razpošilja se po povzetju.

Maks Böhnell

urar, zaprisoženi sodni conicec Dunaj, VI., Margarethenstr. 27 (v lastni hiši) Zahtevam moj cenik z 2000 slikami zastoj in poštne prosto.

Josip Kordin

Ljubljana, Pred Skofijo 3.

priporočam 525 8-5

svojo bogato zalogo vsakovrtnih zanesljivih semen

kakor: črne domače, lucerne in rudače detelje, espartete, velikanske rumene, rudače in belé pese, in korenje za krmo. Raznih semen graha, vseh vrst trav: travničnice, mešane za suho in mokro zemljo, najboljša krma za živino in konje, jesenska repa, vse vrste solate, kakor sploh vseh kuhinjskih zelišč in kmetijskih semen po nizkih cenah. — Poštnim potom izvršujejo se naročila točno in solidno.

Ivan Savnik

pri Besenčanu

na Glavnem trgu v Kranju.

Priporočam svojo veliko zalogo vsakovrstnega frišnega blaga za moške in ženske obleke, najnovejše mode po jako nizkih cenah.

Velika zaloga židanih in volnenih rut, židanih šerp ter vsakovrtnih potrebščin za šivilje in krojače po tovarniških cenah. Na zahtevo se dopošljejo tudi vzorci. 501 10-5

Slabokrvni slabotni nervozni

Odrasli in otroci dobe dr. Hofmeistera „Phorxal“ izobno, tek vzbujajoče živce krepilno

hranilno in krep. sredstvo

Priporočajo ga zdravniki. Cene: tekoče K 3-50, 5 in 8 K, pastile: 100 kom. K 1-50, 400 kom. K 4-—, prašek: 25 gr. K 1-20, 100 gr. K 3-50, pastile za otroke s čokolado 100 komadov po 1/2 gr. K 1-75.

Zaloga: Jos. Mayr in G. Piccoli, lekarni v Ljubljani. Dobi se v vseh lekarnah. 385 20-7

Pozor! Čitaj! Pozor! Slavonska biljevina

Ta je napravljena iz najboljših gorskih zelišč — ter se izvršno in z najboljšim uspehom vporablja proti zastarelemu kašlju — bolih v prsih, — prehlajenju v grlu, hripavosti, težkem dihanju, astmi — pljučnem kataru, suhem kašlju, tuberkulozi itd. itd.

Delovanje izobno, vspeh siguren.

Cena je franko na vsako pošto za 2 steklenici 3 K 40 vin., 4 steklenice 5 K 80 vin. po povzetju ali če se pošlje denar naprej. — Manj kot 2 steklenici se ne pošilja. Prosimo, da se naroča naravnost od:

2443 20-12
P. Jurišića, lekarnarja v Pakracu št. 65. (Slavonija).

I. kranjsko podjetje za umetno steklarstvo in silkanje na steklo

Aug. Agnola, Dunajska cesta 13a, poleg Figovca'

se priporočam prečistiti dubovičini in p. n. slav. občinstvu za napravo cerkvenih oknov s umetnim steklarstvom ali slikane na steklo, slavbenih del, napravo okvirov, itd. itd. — ima tudi v zalogi različno porcelansko in stekleno posodo za namizje gostin in sebnike, svetilke, okvire itd. po najnižjih cenah. — Nariši, ceniki in proračuni na zahtevo zastoj, mnoga spričevala za dovršena dela so cenjenim odjemalcem v ogled na razpolago. 1804 52-35